ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ
Τρίτη 25 Ἰουλίου 1933
Ἔτος Α'.—Ἀριθ. φύλλου 9
Τιμὴ φύλλου Δρχ. 3

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ:
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΑΥΡΟΓΕΝΗ
ΜΑΡΙΑ — ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΛΟΥΡΙΩΤΗ
Γραφεῖα: Πινδάρου 30

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΑΙ
Ἐσωτερικοῦ . . . . Δρχ. 75
Ἐξωτερικοῦ . . . Σελίνια 5
Ἀμερικῆς . . . Δολλάριον 1
Αἰγύπτου . . . . Γ. Δ. 25

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟΣ ΟΙΚΟΚΥΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Θὰ ἔχετε βέβαια ἀκούσει νὰ μιλᾶνε γιὰ τὴν Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ ποὺ εἶναι γνωστὴ μὲ τὴν ὀνομασία Χαροκόπειος Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ καὶ χρωστάει τὸ ὄνομά της στὸν ἀείμνηστο εὐεργέτη Παναγῆ Χαροκόπο. Ὁ μεγάλος αὐτὸς εὐεργέτης ἐπρέσβευε ὅτι ἡ μόρφωσις μιᾶς νέας εἶναι ἐλλιπὴς ἂν δὲν ἔχει γνώσεις οἰκοκυρικῆς γι' αὐτὸ εἶχε τὴν ὡραία ἔμπνευσι νὰ προσφέρη στὸν τόπο του τὸ χρήσιμο αὐτὸ ἵδρυμα.

Ἡ Χαροκόπειος Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ εὑρίσκεται στὴν Καλλιθέα (στάσις Χαροκόπου) καὶ στεγάζεται σὲ δικό της ὡραιότατο κτίριο κτισμένο μὲ ὅλους τοὺς ὅρους τῆς ὑγιεινῆς.

Στὴ Χαροκόπειο Σχολὴ πηγαίνουν τὰ κορίτσια ποὺ θέλουν νὰ μάθουν οἰκοκυρικὴ καὶ ἀφοῦ φοιτήσουν μέσα ἐκεῖ μερικὰ χρόνια βγαίνουν πρώτης τάξεως νοικοκυρές. Μαθαίνουν ραπτική, μαγειρική, ζαχαροπλαστική, πῶς θὰ διευθύνουν ἕνα σπίτι, πῶς νὰ δέχωνται, πῶς νὰ περιποιοῦνται. Γιὰ νὰ ἐξασκοῦνται δὲ σὲ ὅλα αὐτὰ οἱ μαθήτριες διοργανώνουν κάθε τόσο δεξιώσεις καὶ προσκαλοῦν τὶς διδασκάλισσές των εἴτε σὲ γεῦμα εἴτε σὲ τσάϊ ὅπου δὲν προσφέρεται τίποτε ποὺ νὰ μὴν ἔχη ἑτοιμασθῆ ἀπὸ τὶς ἴδιες.

Ἡ Χαρακόπειος Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ εἶναι ἀπὸ τὰ χρησιμώτερα ἱδρύματα τοῦ τόπου μας, γιατὶ δὲν ἀρκεῖ νὰ μαθαίνη μία νέα γαλλικά, ἀγγλικά, μουσική.

Τὸ πρώτιστο εἶναι νὰ γείνη καλὴ νοικοκυρὰ νὰ ξέρη νὰ διευθύνη ἀργότερα τὸ σπίτι της, πρᾶγμα ποὺ θὰ συντελέση στὸ νὰ κάμη μιὰ οἰκογένεια εὐτυχισμένη.

Μᾶς ἔτυχε πολλὲς φορὲς νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὴν Χαρακόπειο Σχολὴ καὶ ἐθαυμάσαμε τὴν καλὴ λειτουργία της, ἐκαμαρώσαμε τὶς νοικοκυροῦλες ποὺ εἴδαμε ἐκεῖ μέσα.

Τὴν διεύθυνσιν τῆς Σχολῆς ἔχει ἡ Κα Δημητριάδη ποὺ ἐσπούδασε εἰδικῶς στὴν Ἀμερική, στὸν τόπο αὐτὸ ποὺ τὰ τῆς οἰκοκυρικῆς βρίσκονται στὸ πιὸ ἐξελιγμένο στάδιον.

Πλὴν τῆς Κας Δημητριάδη εἰς τὴν Οἰκοκυρικὴν Σχολὴν Χαροκόπου διδάσκουν καὶ οἱ διαπρεπέστεροι τῶν καθηγητῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ ἐκλεκτὴ συνεργάτις μας Κα Σοφία Μαυροειδῆ Παπαδάκη, ἡ Δὶς Μερόπη Ἐνυάλη, ἡ Κα Δούκα, Δὶς Σδρὶν καὶ ἄλλαι.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

ΥΠΟ Κ. ΕΛΕΝΗΣ ΣΙΦΝΑΙΟΥ

«Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό...»

Τὴν τρεμουλιαστὴ καὶ γέρικη φρᾶσι, τρεμουλιαστὴ καὶ γέρικη εἶναι ἡ φωνίτσα ποὺ τὴ λέει.. Πόσο γλυκὰ ὅμως ἀντηχεῖ γιὰ τὰ παιδάκια ποὺ περιμένουν ἀνυπόμονα ν' ἀκούσουν τὸ παραμῦθι..!! Μὲ πόση χαρὰ βλέπουν τὴ γιαγιὰ ποὺ κάθεται στὴ μεγάλη πολυθρόνα δίπλα στὸ τζάκι, καὶ ἀρχινάει τὴ μαγικὴ φράσι, σέρνοντας τὴ λεπτὴ φωνή της:

«Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό...

Αἰώνια ἀντηχοῦν αὐτὰ τὰ λόγια: Θὰ ἀκούγωνται βέβαια ἀφ' ὅτου στὸν κόσμο τοῦτον ὑπάρχουν γιαγιάδες καὶ παιδάκια...

Τὰ χρόνια ὅμως δὲν τάχουν γεράσει... Πάντα φέρνουν τὴν ἴδια χαρά, καὶ τὸ ἴδιο εὐτυχισμένο χαμόγελο σ' ἕνα ζωηρὸ παιδικὸ προσωπάκι...

«Μιὰ φορά... κι' ἕναν καιρό...

Τὸ παιδάκι ἐγκαταλείπει παιχνίδια καὶ φίλους τρέχει καὶ κάθεται στὰ πόδια τῆς γιαγιᾶς, καὶ μὲ ἀνοιχτὸ στόμα, ἀκούει τὸ παραμῦθι... Μπροστὰ στὰ λαμπερά του μάτια, περνάει μιὰ φωτεινὴ ταινία. Ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ ἀκούει τὴ Σταχτοπούτα, καὶ τὴν Πεντάμορφη μένει σὰν θαμπωμένο. Εἶναι γιὰ κεῖνο μία ἀποκάλυψις, ἕνας ἄγνωστος κόσμος ποὺ ποτὲ ὡς τώρα δὲν εἶχε γνωρίσει καὶ ποὺ ἀσυναίσθητα ζητοῦσε.

Σιγὰ σιγὰ συνειθίζει, στὸ μαγεμένο παλάτι, στὴ βασιλοπούλα ποὺ τοῦ χαμογελάει, στὴ νεράϊδα ποὺ μὲ τὸ χρυσὸ ραβδί της, χτίζει παλάτια στὸ βασιλόπουλο ποὺ σκοτώνει τὸ Δράκο...

Ὅλη ἡ φαντασμαγορία ἀπ' τὶς χίλιες καὶ μιὰ νύχτες, περνάει μπρὸς ἀπ' τὰ μάτια τοῦ παιδιοῦ. κι' ἀχόρταγο ζητάει ἀπ' τὴ γιαγιά... κι' ἄλλο ἀκόμα παραμῦθι... Ἡ γιαγιὰ προσπαθεῖ τότε κάτι ἀκόμα νὰ θυμηθῇ... Καμμιὰ παληὰ ἀνάμνησι ἀποκοιμισμένη μέσα στὸ μυαλό της ξυπνάει σιγὰ σιγὰ κι' ἔρχεται νὰ προστεθῇ στὸ παραμῦθι...

Μὰ καὶ ὅταν πιὰ δὲν ἔχει τίποτε καινούργιο νὰ πῇ στὰ παιδιά, ἡ καϋμένη ἡ Γιαγιὰ ξαναρχίζει τὸ Κοντορεβιθούλη καὶ τὴν Κόκκινοσκουφίτσα. Τὸ παιδάκι ὅμως δὲν θυμώνει. Δὲν εἶναι πιὰ τὸ καινούργιο ποὺ τὸ ἐλκύει. Τώρα ξέρει τί ἔρχεται κατοπινά, ξέρει τί περιμένει τὸν ἥρωα, ἢ τὴν ἡρωΐδα τοῦ παραμυθιοῦ.

Ἡ παραμικρὴ λεπτομέρεια δὲν τοῦ διαφεύγει. Καὶ ἂς μὴν τολμήσῃ κανένας ν' ἀλλάξῃ τὸ ἐλάχιστο. Τὸ μικρούλη θυμώνει, ἐπεμβαίνει, διορθώνει καὶ τὸν βάζει στὴ θέση του.

Ἡ φαντασία του τρέχει... πετάει... Τὸ παιδάκι θέλει νὰ δώσῃ ψυχὴ στὸ παραμῦθι. Τὸ μυαλουδάκι του δουλεύει... Σιγὰ σιγὰ νομίζει πὼς εἶναι αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ χαριτωμένο Βασιλόπουλο, ἢ ἡ Σταχτοπούτα. Στὴν ἀρχὴ τὸ φαντάζεται, ὕστερα τὸ πιστεύει ἀπόλυτα... Καὶ μὲ πόση περηφάνεια ἀκούει τὴ διήγησι τῆς γιαγιᾶς.

Μὰ γιατὶ ἄραγε τὸ παιδὶ ἔχει τόση ἀγάπη στὸ παραμῦθι;

Γιατὶ χρόνια τώρα, ἐξακολουθεῖ αὐτὴ ἡ λατρεία καὶ ὁ θαυμασμός;

Ἴσως ὁ κόσμος μὲ τὸ θόρυβο καὶ τὶς μηχανές του, μὲ τὴν καθημερινή του πραγματικότητα καὶ μονοτονία—ἴσως νὰ φαίνεται πολὺ στενὸς—πολὺ κλεισμένος... γιὰ τὴν ἐλεύθερη φαντασία τοῦ παιδιοῦ.

Καὶ τί εἶναι ἄραγε μιὰ φαντασία παιδιοῦ, τοῦ παιδιοῦ ποὺ δὲ νοιώθει τὶς κακίες τῆς ζωῆς, τὸ συμφέρον καὶ τὴν ἀσυνειδησία τῶν ἀνθρώπων; Ὅταν τὸ παιδάκι, ποὺ δὲν καταλαμβαίνει τί συμβαίνει γύρω του, ποὺ ὅλα τοῦ φαίνονται μπερδεμένα, σκοτεινὰ ὅταν τὸ παιδάκι μένει σιωπηλὸ καὶ σκέπτεται ποιὸς ξέρει τί πλέκει μὲ τὴ μικρὴ φαντασία του, τί τριγυρνάει μέσα στὸ μυαλό του!

Εἶνε εἰκόνες ἀπ' τὸν οὐράνιο κόσμο, ὅπου βρισκόταν πρὶν ἀκόμα γεννηθῇ, ἐκεῖνες ποὺ μοιάζουν τὰ χρυσᾶ ὄνειρα ποὺ βλέπει στὸν ὕπνο του, ἢ τὸ μαγικὸ παραμῦθι; Καὶ ὅμως ὁ κόσμος, ἡ ζωή, τοῦ παρουσιάζουν τόσα καὶ τόσα πιὰ πράγματα ποὺ κινοῦν τὴν περιέργειά του. Οἱ αἰσθήσεις στὸ παιδὶ εἶναι τρομερὰ ζωηρὲς καὶ τὸ κάθε τι τὶς κεντᾶ... Αἰσθάνεται πολὺ περισσότερο ἀπ' ὅτι σκέπτεται...

Ἡ φαντασία τοῦ παιδιοῦ θέλει στρώματα πιὸ ψηλά, πιὸ λαμπερὰ ἀπ' τὴ φτωχή μας πραγματικότητα.

Κι' ἔτσι ἀγκαλιάζει μὲ στοργὴ τὸ παραμῦθι, τὸ παραμῦθι ποὺ τοῦ ἀνοίγει διάπλατα τὶς πόρτες ἑνὸς νέου κόσμου, ἑνὸς κόσμου ἀπὸ σμαράγδια καὶ μαργαριτάρια ἀπὸ παλάτια καὶ περιβόλια, ἀπὸ Βασιλοποῦλες καὶ Νεράϊδες, ἀπὸ Δράκους καὶ χαριτωμένα Βασιλόπουλα.

Ἀνέκδοτα

Προνοητικότης

Κάποιος ἐρώτησε τὸν Σωκράτη, γιατὶ ἐβημάτιζε ἔτσι ἀδιακόπως ὡς τὴν νύχτα.

— Προετοιμάζω ἔτσι, γιὰ τὸ γεῦμα μου, ἀπήντησε ὁ Σωκράτης, τὸ καλλίτερο φαγητό: τὴν ὄρεξι.

Ἡ ὥρα τοῦ γεύματος

Ἐρώτησαν τὸν Διογένη ποία εἶναι ἡ καταλληλοτέρα ὥρα γιὰ νὰ γευματίζῃ κανεὶς κι' ἐκεῖνος ἀπήντησε.

—Ἂν εἶσαι πλούσιος ὅταν θέλεις, ἂν εἶσαι πτωχὸς ὅταν μπορεῖς.

Ἡ Τέχνη

Ο ΦΑΝΗΣ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ*

Αὐτὰ τὰ ὡραῖα μαχαιράκια θᾶσαν βέβαια ἀπὸ τάφο ἀνδρικό, θεία. Καὶ τί πολύτιμα! Ἀσφαλῶς θᾶναι βασιλικά!

—Δὲν ἔχεις ἄδικο, Φάνη. Εἶναι τὰ μικρὰ σπαθιὰ ποὺ μᾶς περιγράφει ὁ Ὅμηρος πὼς τὰ φοροῦσαν στὴ ζώνη τους οἱ βασιλιάδες.

—Καὶ ποὺ παρὰ λίγο νὰ τὸ τραβήξῃ ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ νὰ σκοτώσῃ τὸν Ἀγαμέμνωνα ὅταν μάλωσαν γιὰ τὴ Βρυσηΐδα!

—Πολὺ ὡραῖα! κύτταξε τώρα τὴν ἐξαιρετικὴ τέχνη τους! Ἀπάνω στὸν μπροῦτζο εἶναι κολλημένα κομμάτια ἀπὸ χρυσό, ἀσῆμι καὶ ἤλεκτρο, ποὺ μὲ τὴν ἐναλλαγὴ τῶν χρωμάτων τους κάνουν τὶς διάφορες μορφὲς ποὺ βλέπεις. Ἡ τέχνη αὐτὴ λέγεται ἐμπαιστικὴ, Φάνη, καὶ ἦταν πολὺ ἀνεπτυγμένη τὴ Μυκηναϊκὴ ἐποχή. Τί μορφὲς δισκρίνεις ἀπάνω;

—Πέντε ἄνδρες ὁπλισμένους μ' ἀσπίδα καὶ δόρυ ποὺ κυνηγοῦν λιοντάρια καὶ στὴν ἄλλη πλευρὰ ἕνα λιοντάρι κυνηγᾶ κάτι ἄλλα πεῖρέργα ζῶα.

—Εἶναι ἀντιλόπες. Κύτταξε καὶ τὸ ἄλλο ἐδῶ. Παριστάνει τὸν ποταμὸ Νεῖλο, μὲ τὰ ψάρια του καὶ τὰ ὡραῖα λουλούδια του τοὺς λωτούς. Βλέπεις πόση δουλειὰ καὶ πόση τέχνη γιὰ νὰ στολισθῇ ἕνα μαχαιράκι; Κι' ἔτερναν τὰ θέματά τους ἀπ' τὴ ζωή τους. Παριστοῦσαν τὰ γλέντια τους, τὰ κυνήγια τους, τοὺς πολέμους ποὺ κάναν μεταξύ τους καὶ τὴν ὡραία φύσι ποὺ τοὺς τριγύριζε καὶ ποὺ τὴν ἤξεραν τόσο καλά. Δὲς ἐδῶ πέρα αὐτὸ τὸ βάζο. Παριστάνει τὴν πολιορκία μιᾶς ἀκροπόλεως, καὶ τοῦτα δῶ τὰ χρυσᾶ ποτήρια ποὺ βλέπεις δίνουν δυὸ χαριτωμένες σκηνὲς ἀπὸ τὴν ἀγροτικὴ ζωή. Μιὰ ἄγρια καὶ μιὰ ἥμερη. Στὸ ἕνα πιάνουν μέσα στὰ δίχτυα ταύρους καὶ τὰ καϋμένα τὰ ζῶα τρέχουν ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ νὰ σωθοῦν. Ἕνα ὅμως μέσα στὸ δίχτυ πιασμένο πιά, μᾶς δείχνει μὲ τὸ κουρελιασμένο σῶμα του τὴν ἀγωνία του. Στὸ δεύτερο ποτῆρι, ποὺ εἶναι ἀσφαλῶς ταίρι τοῦ πρώτου τὰ βώδια βόσκουν ἥρεμα μέσα στὴ γαλήνια καὶ πλούσια φύσι τὰ δυὸ μάλιστα ἔχουν γυρίσει τὰ κεφάλια τους κοντὰ κοντὰ κι' ἕνα ἄλλο μυρίζεται τὸν ἀέρα κι' ἔρχεται στὴ συντροφιά τους. Εἶδες τί ὡραία ἀντιγραφὴ τῆς ἀγροτικῆς ζωῆς;

—Στὶς Μυκῆνες τὰ βρῆκαν κι' αὐτά, θεία;

—Ὄχι, παιδί μου, Αὐτὰ τὰ βρῆκαν στὸ Βαφειό, σ' ἕνα μέρος κοντὰ στὴ Σπάρτη. Μὰ εἶναι τῆς ἴδιας ἐποχῆς. Λένε μάλιστα πὼς ἢ τᾶχαν κλέψει οἱ Ἀχαιοὶ ἀπὸ τὴν Κρήτη ἢ τᾶχαν κάνει Κρητικοὶ τεχνίτες ποὺ ἦρθαν ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα.

Πιὸ πέρα ἕνα βάζο πήλινο, μεγάλο, κίνησε τὴν προσοχὴ τοῦ Φάνη.

— Κυταξε, θεία, μιὰ σειρὰ πολεμιστὲς ἀπανω σ' αὐτὸ τὸ βάζο!

— Εἶναι Μυκηναϊκό, καὶ εἶναι σπουδαῖο ἀκριβῶς γι' αὐτὴ τὴ διακόσμησί του. Εἶναι τὸ μόνο βάζο αὐτῆς τῆς ἐποχῆς ποὺ ἔχει ἀνθρώπινες μορφές. Συνήθως τὰ βάζα εἶναι στολισμένα μὲ ζῶα, χταπόδια, φυτά, λουλούδια ὅπως τοῦτα ἐδῶ. Αὐτὸ κάνει ἐξαίρεσι. Τοὺς ἀνθρώπους τοὺς παρίσταναν στὶς τοιχογραφίες. Κύταξε δῶ μερικὲς ποὺ σώθηκαν.

— Μιὰ γυναῖκα μ' ἕνα μικρὸ φόρεμα περπατᾶ κρατώντας ἕνα κουτὶ κλειστό· καὶ δῶ δυὸ ἄλλες ὁδηγοῦν ἕνα ἅρμα.

**Στὸ προηγούμενο φύλλο μπῆκε κατὰ λάθος ὡς τίτλος «Ὁ Φίνης γύρω ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολι», ἐνῶ ἔπρεπε νὰ μπῇ «Ὁ Φάνης στὸ Μουσεῖο».*

Ἀπὸ τοὺς Μυκηναϊκοὺς θησαυροὺς

— Πηγαίνουν σὲ ἱερὴ πομπή, Φάνη. Κύτταξε πώς, εἶναι τὰ δένδρα ἀπάνω τους. Ἕνα σχέδιο στρογγυλὸ σκιασμένο κάνει τὸ δένδρο· τὸ βλέπεις;

— Τὶ περίεργο! ἐνῷ στὰ χρυσᾶ ποτήρια τοῦ Βαφειοῦ εἶναι τόσο φυσικά.

— Αὐτὴ εἶναι Κρητικὴ τέχνη εἶπαμε· καὶ στὴν Κρήτη παρίσταναν τὴ φύσι ὁλοζώντανη, μὲ ἐλευθερία καὶ κίνησι ἐνῷ στὶς Μυκῆνες, ποὺ ἀπὸ κεῖ πῆραν τὸν πολιτισμό τους, ἄρχισαν νὰ τὴν «σχηματοποιοῦν», δηλαδὴ νὰ τὴ βάζουν γιὰ διακόσμησι στὰ ἔργα τους μ' ἕνα ὡρισμένο σχῆμα ποὺ παρίστανε τὸ φυσικό.

Ἐξαφνα ὁ Φάνης πετάχτηκε ἀπὸ τὴν θέσι του στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς αἴθουσας.

— Τὶ ἔπαθες Φάνη;

— Θεία, ὁ θρόνος τοῦ Μίνωος... Τὶ θέλει ἐδῶ; Ἐγὼ τὸν εἶδα στὴν Κνωσσὸ μέσα στὸ ἀνάκτορό του πρὶν φύγω ἀπὸ τὴν Κρήτη. Πότε τὸν ἔφεραν ἐδῶ; Μᾶς τὸν πῆραν!

— Μὴν ἀνησυχεῖς, Φάνη μου. Ὁ ἀληθινὸς θρόνος τοῦ Μίνωος βρίσκεται στὴν πατρίδα σου στὴν Κρήτη. Ἐδῶ εἶναι ἀντίγραφο, καὶ τούτη ἐδῶ ἡ βιτρίνα ποὺ βλέπεις εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἀντίγραφα κρητικῶν ἔργων τέχνης. Νὰ ἡ θεὰ τῶν φειδιῶν! νὰ ἡ κατσίκα ποὺ θηλάζει τὰ παιδιά της, νὰ ὁ περίφημος ἀκροβάτης! Μὰ τὶ τὰ θέλουμε τώρα τὰ ψεύτικα. Αὐτὰ τάχουν ἐδῶ γιατὶ δὲν μποροῦν νἄχουν τ' ἀληθινὰ καὶ γιατὶ εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἔχουν κάτι τὶ ἀπ' τὴ Μηνωϊκὴ ἐποχὴ ποὺ ὅπως σοῦ εἶπα συνέχειά της καὶ δικό της παιδὶ εἶναι ἡ Μυκηναϊκὴ τέχνη. Αὐτὰ τάχεις δεῖ στὴν Κνωσσὸ καὶ στὸ Μουσεῖο τοῦ Ἡρακλείου.

— Ναί, θεῖτσα, πήγαμε μὲ τὸ σχολεῖο. Ὁ δάσκαλος μᾶς τὰ ἐξήγησε. Μὰ ἐγὼ θέλω νὰ τὰ δοῦμε μαζὺ κι' αὐτά... Σὲ λίγο καιρὸ ποὺ θὰ φύγω γιὰ τὴν Κρήτη θἄρθης καὶ σὺ μαζύ μου νὰ μοῦ τὰ δείξης καλὰ ὅπως καὶ τοῦτα.

— Μὲ μεγάλη μου εὐχαρίστησι, Φάνη, θὰ ξαναΐδῶ τὸ παλάτι τοῦ Μίνωος μαζύ σου... Πᾶμε Πᾶμε τώρα στὴ διπλανὴ αἴθουσα.

ΣΟΦΙΑ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ ΠΑΠΑΔΑΚΙ

ΣΚΕΨΕΙΣ

Ἀρετὴ ἢ Καθῆκον;

Σᾶς ἀρέσει, μικροί μου φίλοι, νὰ σκέπτεσθε; Ἐμένα μ' ἀρέσει τρομερά. Βρίσκω πῶς ὁ ἄνθρωπος ποὺ σκέπτεται ἀντικρύζει τὴ ζωὴ μὲ περισσότερα ἐφόδια. Δὲν ἀφήνεται ἔρμαιον τῶν περιστάσεων. Ἀντιμετωπίζει εὐκολώτερα τὶς δυστυχίες. Καὶ βλέπει τὸν κόσμο μὲ διαφορετικὰ ἐντελῶς μάτια. Γι' αὐτοὺς ὅλους τοὺς λόγους μοῦ ἀρέσει νὰ σκέπτωμαι. Μὲ τὴν σκέψι καταλήγω στὴν φιλοσοφία καὶ αἰσθάνομαι νὰ γίνωμαι ἕνας ξεχωριστὸς ἄνθρωπος καὶ νὰ ζῶ μιὰ ζωὴ ποὺ δὲν εἶνε καὶ τόσο βασανισμένη καὶ μελαγχολικὴ ὅσο θέλουν νὰ τὴν παρασταίνουν οἱ κλαψιάρηδες ποιητάκηδες τῆς ἐποχῆς μας.

Δέχεσθε λοιπὸν νὰ σκεπτώμεθα μαζὺ στὴν στήλη αὐτή; Ἐγὼ θὰ σᾶς γράφω τὶς σκέψεις ποὺ μοῦ προκαλοῦν διάφορα ἐπεισόδια ἀπ' αὐτὰ ποὺ συμβαίνουν γύρω μας καὶ σεῖς θὰ μοῦ ἀπαντᾶτε ὅταν ἔχετε ἀπορίες ἢ θὰ μοῦ λέγετε τὶς δικές σας σκέψεις ποὺ ἐγὼ θὰ δημοσιεύω ὅταν τὶς βρίσκω λογικές. Ἔτσι ἀνταλάσσοντες τὶς σκέψεις μας θὰ βγάζωμε τὰ ὀρθὰ συμπεράσματα, γιατὶ καθὼς θὰ ξεύρετε βέβαια ἀπὸ τὴν συζήτησι καὶ ἀπὸ τὶς ἀντιθέσεις βγαίνει ἡ ἀλήθεια. Μὰ αὐτὸ εἶναι ἄλλο θέμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ σκεφθοῦμε κάποτε. Ἐνῷ τώρα μὲ τὴν μικρά μου αὐτὴ εἰσαγωγὴ κινδυνεύω νὰ ἐξαντλήσω τὸν χῶρο ποὺ μοῦ παρεχώρησαν χωρὶς νὰ μπῶ στὸ θέμα μου.

Καὶ ξεύρετε ποιὸ εἶναι τὸ σημερινό μου θέμα; Διάβασα κάπου αὐτὲς τὶς μέρες πὼς στὸν Πειραιᾶ ἔγινε μιὰ μεγάλη ἑορτή, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐμοίρασαν διάφορα φορεματάκια σὲ φτωχὰ παιδιά. Ε! πῶς σᾶς φαίνεται; Ὡραία ἑορτὴ ἔ; Δυστυχῶς ὅμως ἐγὼ δὲν συμφωνῶ μαζύ σας. Ἐγὼ τέτοιες ἑορτὲς τὶς βρίσκω κακές, ψυχρὲς κι' ἀνάποδες. Ὅπως κακὲς εἶναι καὶ οἱ δημοσιεύσεις ἐκεῖνες ποὺ βλέπουμε συχνὰ στὶς ἐφημερίδες:

«Ὁ κύριος Ἀγαθόπουλος προσέφερε γενναιοδώρως δραχμὰς δέκα διὰ τὴν ἄπορον οἰκογένειαν Πολυδαρμένου».

Αὐτό, παιδιά μου, δὲν λέγεται φιλανθρωπία. Ἡ ἰδική μου σκέψις τὸ ὀνομάζει, ματαιοδοξία, ἐπίδειξι, διαφήμισι, ταπείνωσι, ἐξευτελισμό ἂν θέλετε, ὄχι ὅμως καὶ φιλανθρωπία.

Γιὰ σκεφθῆτε τὰ φτωχὰ αὐτὰ παιδάκια ποὺ τὰ μάζεψαν μέσα σὲ μιὰ αἴθουσα κι' ἀνάμεσα σὲ καλοντυμένους κυρίους καὶ κυρίες γιὰ νὰ τὰ ταπεινώσουν καὶ νὰ τὰ ἐξευτελίσουν δίνοντάς τους ἕνα φόρεμα. Τὶ εἴδους ἀξιοπρέπεια μπορεῖς νὰ διδάξης σὲ ἕνα παιδάκι ὅταν τὸ μαθαίνεις σὺ ὁ ἴδιος νὰ γίνεται ζήτουλας καὶ ν' ἁπλώνη τὸ χέρι νὰ πάρη τὴν ἐλεημοσύνη ποὺ καταδέχεσαι τάχα νὰ τοῦ προσφέρης; Γιὰ νὰ μπορέση ἕνα παιδὶ νὰ γίνη καλὸς πολίτης καὶ χρήσιμος στὴν κοινωνία πρέπει πρῶτα νὰ ἀποκτήση χαρακτῆρα. Νὰ ἔχη ἀξιοπρέπεια, ὑψηλοφροσύνη, ὑπερηφάνεια. Πῶς ὅμως θὰ τ' ἀποκτήση ὅλα αὐτά, ὅταν μικρό, τρυφερό, πλασματάκι ἀκόμη τὸ ταπεινώνης δημοσίως; Τὸ ἐμπνέομε μὲ μιὰ παθητικὴ δουλοφροσύνη. Τὸ διδάσκουμε πῶς ἂν ἔχει κάποιο δικαίωμα στὴ ζωή, τὸ χρωστᾶ σ' ἐμᾶς τοὺς πλούσιους ποὺ καταδεχόμαστε νὰ τὸ ἐλεήσουμε. Ἂν ὅμως σκεφθοῦμε περισσότερο ἀκόμη θὰ δοῦμε ὅτι γιὰ τὸν εὐεργετοῦντα μιὰ τέτοια πρᾶξι δὲν δείχνει πραγματικὴ φιλανθρωπία ἀλλὰ ματαιοδοξία. Ἕνας πραγματικὰ φιλάνθρωπος δὲν διαφημίζεται. Μὰ θὰ μοῦ πῆτε ἴσως: ἂν παύσουν αὐτὲς οἱ ἐπιδείξεις τὶ θὰ γίνουν οἱ φτωχοί; Κι' εἶναι μήπως δύσκολο νὰ τοὺς βοηθοῦμε χωρὶς διαφήμισι; Μήμως δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ σταλοῦν αὐτὰ τὰ φορέματα στὰ σπίτια τῶν φτωχῶν παιδιῶν χωρὶς μάλιστα νὰ ἀναφέρουν οὔτε ποιὸς τοὺς τὰ στέλλει; Ἔτσι πρέπει νὰ γίνεται ἡ ἀληθινὴ φιλανθρωπία. Νὰ μὴν γνωρίζη κἂν ὁ εὐεργετούμενος τὸν εὐεργέτη του. Διότι ἡ δική μου σκέψις μοῦ λέγει πῶς ἡ φιλανθρωπία δὲν πρέπει νὰ θεωρεῖται ἀρετή. Εἶναι ἁπλούστατα ἕνα καθῆκον στοιχειώδες τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Ἐσεῖς τὶ λέτε; Ἐγὼ νομίζω πῶς ἔτσι εἶναι, ἢ μᾶλλον ἔτσι πρέπει νὰ εἶναι.

ΦΙΓΚΑΡΩ

Υ. Γ. Δέχομαι εὐχαρίστως κάθε συζήτησι μὲ τοὺς μικρούς μου ἀναγνώστας, στοὺς ὁποίους θ' ἀπαντῶ σ' αὐτὴ τὴν στήλη. Φ.

Πῶς νὰ κόβετε τὸν σπάγγο μέσα στὸ μπουκάλι

Παρουσιάζετε στοὺς φίλους σας μιὰ μπουκάλα ἀδειανή, στῆς ὁποίας τὸν φελλὸ στερεώνετε ἕνα σπάγγο μὲ τέτοιο τρόπο, ὥστε νὰ κρέμεται ὁ σπάγγος μέσα στὴν μπουκάλα. (μπορεῖτε νὰ τὸ ἐπιτύχετε μὲ τὴ βοήθεια μίας καρφίτσας, τὴν ὁποία γυρίζετε λίγο ἀφοῦ τὴν καρφώσετε στὸ ἀπὸ κάτω μέρος τοῦ φελλοῦ). Γιὰ νὰ στέκεται ἴσιος ὁ σπάγγος δένετε στὴν ἄκρη ἕνα κουμπὶ ὑποδημάτων ἢ κάτι ἄλλο, ὥστε νὰ ἔχη κάποιο βάρος. Τότε προτείνετε στὴ συντροφιὰ νὰ κόψη τὸν σπάγγο χωρὶς νὰ ἐγγίση οὔτε αὐτὸν οὔτε τὴν μπουκάλα καὶ γιὰ νὰ μὴ νομίσουν ὅτι θὰ κάμετε ζαβολιὰ βουλώνετε τὸ φελλὸ καὶ μὲ βουλοκέρι.

Πέρνετε τότε τὴν μπουκάλα πηγαίνετε σ' ἕνα ἄλλο δωμάτιο καὶ σὲ λίγο ἐμφανίζεσθε μὲ τὸν σπάγγο κομμένο χωρὶς φυσικὰ νὰ ἔχετε ἐγγίσει τὸν φελλό, ὁ ὁποῖος ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι σφραγισμένος μὲ βουλοκέρι.

Ἰδοὺ πῶς τὸ ἐπιτυγχάνετε. Γιὰ νὰ κάνετε αὐτὸ τὸ πείραμα θὰ διαλέξετε ἡμέρα μὲ ἥλιο καὶ τὴν ὥρα ποὺ πηγαίνετε στὸ ἄλλο δωμάτιο ἔχετε ἕνα φακό, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ὁποίου συγκεντρώνετε τὶς ἀχτίδες τοῦ ἡλίου πάνω στὸν σπάγγο διὰ μέσου τῆς μπουκάλας καὶ μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο ὁ σπάγγος καίγεται καὶ κόβεται.

Διαλέξετε ἕνα σπάγγο λιγάκι μεταχειρισμένο γιὰ νὰ καῆ πιὸ γρήγορα καὶ μπουκάλι ἀπὸ λευκὸ γυαλί, γιατὶ αὐτὸ εἶναι πιὸ διαφανές.

Ἡ φωνὴ σοῦ σπάζει γυαλιά

Κτυπήσετε μὲ τὸ δάκτυλό σας ἕνα λεπτὸ κρυστάλλινο ποτῆρι, τὸ ὁποῖον κρατᾶτε ἀπὸ τὸ πόδι καὶ θὰ ἰδῆτε ὅτι κάνει ἕνα ἦχο ἀρκετὰ δυνατό. Πλησιάσετε τὸ ποτῆρι στὸ στόμα σας καὶ φωνάξετε ὅσο μπορεῖτε δυνατὰ μία νότα, πάντα τὴν ἴδια. Οἱ παλμικὲς δονήσεις μεγαλώνουν καὶ τὸ ποτῆρι σὲ μιὰ ὡρισμένη σιγμὴ γίνεται θρύψαλο.

Τὸ πείραμα αὐτὸ τὸ ἔκανε τακτικὰ στὰ στραπέζια ποὺ τὸν καλοῦσαν ὁ περίφημος μπάσος Λαμπλάς. Ἔτσι κάθε γεῦμα ποὺ ἐδίδετο πρὸς τιμήν του ἐστοίχιζε τὴ θυσία 3-4 ποτηριῶν, γιατὶ τοῦ ἐζητοῦσαν τακτικὰ νὰ κάνη αὐτὸ τὸ πείραμα.

Ἡ ὡρώτη συγκοινωνία

Οἱ περισσότεροι βεβαίως ξεύρετε πότε ἐμφανίσθηκαν οἱ πρῶτοι σιδηρόδρομοι καὶ πόσες δυσκολίες εἶχαν οἱ πρόγονοί μας ὅταν ἐταξείδευαν, ἀλλὰ δὲν θὰ φαντάζεσθε ὅτι ἕνα ταξεῖδι ἐθεωρεῖτο τότε τέτοιος κίνδυνος, ὥστε ἂν ἐπρόκειτο νὰ διανύση κανεὶς 120-150 χιλιόμετρα ἔκανε τὴ διαθήκη του καὶ ἀποχαιρετοῦσε ὅλα τὰ πρόσωπα ποὺ ἀγαποῦσε, γιατὶ ἦταν ἐνδεχόμενο καὶ νὰ μὴ γυρίση ἀπὸ ἕνα... τόσο ἐπικίνδυνο ταξεῖδι. Δὲν ἦταν ὅμως μόνον τὰ ταξείδια ἐπικίνδυνα ἀκόμη καὶ νὰ περνᾶ κανεὶς τοὺς δρόμους μιᾶς πόλεως μετὰ τὴ δύσι τοῦ ἡλίου ἐθεωρεῖτο πολὺ ἐπικίνδυνο.

Οἱ δρόμοι δὲν εἶχαν φῶτα καὶ ἦσαν γεμάτοι κακοποιὰ στοιχεῖα ποὺ παραφύλαγαν νὰ ληστεύσουν καὶ νὰ σκοτώσουν.

Μόνον οἱ πλούσιοι ποὺ εἶχαν δικά τους ἁμάξια ἔβγαιναν ὅταν ἐνύχτωνε καὶ αὐτοὶ εἶχαν μπροστὰ ἀπὸ τ' ἁμάξια ἀνθρώπους ποὺ προηγοῦντο μὲ ἀναμένες δάδες στὰ χέρια γιὰ νὰ φωτίζουν τὸν δρόμο.

Τὰ πρῶτα ἁμάξια φάνηκαν τὸν 16ον αἰῶνα δὲν μποροῦμε δὲ νὰ ποῦμε πὼς ἦσαν ἐξαιρετικῶς ἀναπαυτικά, ἀλλὰ ὅπως δήποτε ἐπροστάτευαν τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς ἐγλύτωναν ἀπὸ τὸ νὰ περπατοῦν μέσα στὶς λάσπες. Ἔπειτα ἀπὸ τὰ πρωτόγονα ἁμάξια ἔκαμαν τὴν ἐμφάνισί τους τὰ πρῶτα λεωφορεῖα καὶ κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα ἔφθασαν στὴν Εὐρώπη τὰ πρῶτα τραμ ἀπὸ τὴν Ἀμερική. Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν λεωφορείων τὰ ἐπολέμησαν πολύ, γιατὶ ἡ σιδερένιες γραμμές, πάνω στὶς ὁποῖες κυλοῦσαν τοὺς ἐνοχλοῦσαν πολύ, στὰ δρομολόγιά τους, ἀλλὰ ἡ πρόοδος δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ γυρίση πρὸς τὰ πίσω κι' ἔτσι ἡ ἐξέλιξις ἐσυνέχισε τὸν κανονικό της δρόμο. Ἐφθάσαμε στοὺς σιδηροδρόμους, στὰ ὑπόγεια τραῖνα καὶ ἡ παλιὰ ἐποχὴ τοῦ λεωφορείου μὲ τ' ἄλογα φαίνεται σὰν ἕνα ὄνειρο ποὺ ποτὲ δὲν ὑπῆρξε.

Τὰ παιγνίδια τῆς Λιλῆς

Ὅλα αὐτὰ ποὺ θὰ ἀκούσετε πάρα κάτω συνέβησαν γιατὶ ἡ Λιλὴ ἦταν πολὺ κακιὰ μὲ τὰ παιγνίδια της. Εἶχε παιγνίδια ἄλλο τίποτα, ἀλλὰ τὰ κακομέταχειριζότανε τόσο πολύ, ὥστε ἕνα βράδυ ποὺ ἡ Λιλὴ εἶχε πάει στὴν κάμαρα τοῦ μπάνιου γιὰ νὰ πλυθῆ πρὶν κοιμηθῆ, μαζεύτηκαν ὅλα μαζὺ καὶ ἀποφάσισαν νὰ κάμουνε σύσκεψι γιὰ νὰ δοῦν τὶ ἔπρεπε νὰ γίνῃ.

—Αὐτὸ εἶναι ἀνυπόφορο, εἶπε ἕνα λουστρᾶτο κόκκινο πατίνι δὲν μᾶς προσέχει καθόλου, μόλις τελειώσει μαζύ μου, μὲ πετάει σὲ μιὰ γωνιὰ καὶ μὲ τέτοιο τρόπο ποὺ λίγο ἀκόμη καὶ θὰ σπάσουν τὰ χερούλια μου.

—Ἀμ ἐγώ, τὶ νὰ πῶ, διαμαρτύρεται ἕνας χαρταετός! Χθὲς ἤμουνα καινούριος καὶ σήμερα κυττάξετε τὰ χάλια μου!

—Αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτα ἐπενέβη ἕνα χαριτωμένο καραβάκι, φαντασθῆτε ὅτι ἐμένα μ' ἐπρόσβαλε, μοῦ εἶπε πὼς δὲν ἀξίζω τίποτα, καὶ γιατί, γιατὶ δὲν ἐννοῶ νὰ γίνω ρεζίλι, ἀρμενίζοντας μέσα στὸ μπάνιο. Ἂς μ' ἔρριχνε σὲ καμμιὰ λίμνη καὶ θᾶβλεπε!

—Κι' ἐμεῖς, κι' ἐμεῖς τὶ νὰ ποῦμε φώναξαν ἀπὸ μιὰ γωνιὰ μιὰ κοῦκλα καὶ μιὰ μαλλιαρὴ ἀρκουδίτσα κάνουμε ὅτι μποροῦμε γιὰ νὰ τὴν διασκεδάσουμε κι' ἐκείνη ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλη μᾶς βαρυέται καὶ μᾶς πετάει ὅπου βρῆ. Λοιπὸν σᾶς λέμε ὅτι πρέπει νὰ τιμωρηθῆ!

—Θαυμασία ἰδέα φωνάζει ἕνα αὐτοκίνητο μὲ πεντάλια, κι' ἐγὼ μάλιστα προτείνω τὸ καθένα ἀπὸ μᾶς νὰ τῆς σκαρώση ἀπὸ μιὰ φάρσα Ἐγὼ παραδείγματος χάριν ὅταν ξανανέβῃ ἐπάνω μου θὰ πάρω φόρα καὶ δὲν θὰ σταματήσω πιά.

Γέλια κι' ἀλλαλαγμὸς ἐπακολούθησαν μ' αὐτὴ τὴν ἰδέα, ἀλλὰ ἔξαφνα ἡ πόρτα ἀνοίγει, ἡ Λιλὴ μὲ τὸ νυκτικό της μπαίνει στὴν κάμαρα καὶ σταματάει σαστισμένη γιατὶ τῆς φάνηκε πῶς ἄκουσε κάποιο ψίθυρο.

—Ἰδέα μου θᾶτανε σκέπτεται, καὶ γονατίζοντας στὸ κρεββατάκι της κάνει τὴν προσευχή της καὶ πέφτει νὰ κοιμηθῆ.

—Καλὴ νύχτα σας, καλὴ νύχτα σας λένε μουρμουριστὰ τὰ παιχνίδια ἀναμεταξύ τους, αὔριο τὸ πρωῒ τὰ ξαναλέμε.

* * *

Ἡ νύχτα πέρασε ἥσυχη καὶ τὸ ξημέρωμα δὲν ἄργησε νἄρθῃ.

Ἡ Λιλὴ σηκώθηκε ἀπὸ τὸ κρεββατάκι της, πλύθηκε, ντύθηκε, ἤπιε τὸ γάλα της, κι' ὅταν ἡ νταντά της τῆς εἶπε πὼς ἦταν ὥρα νὰ ἑτοιμασθῆ γιὰ τὸν περίπατο, ἔτρεξε νὰ παραλάβῃ τὸ πατίνι της.

Τὸ κόκκινο πατίνι κόντεψε νὰ γίνῃ ἀκόμη πιὸ κόκκινο ἀπὸ τὴν χαρά του.

« Ἐδῶ εἴμαστε, σκέφθηκε, ἔφθασε ἡ ὥρα μου νὰ ἐκδικηθῶ».

Κι' ἐνῶ ἡ Λιλὴ κατέβαινε τρέχοντας τὴν σκάλα, σέρνοντάς το ἀπὸ πίσω της καὶ χτυπῶντας το ἀπρόσεκτα σὲ κάθε σκαλοπάτι, τὸ κόκκινο πατίνι ἔβραζε μέσα του καὶ ἀνυπομονοῦσε νὰ αἰσθανθῆ τὴν Λιλὴ σκαρφαλωμένη ἀπάνω του.

Ἡ νταντὰ περίμενε κάτω στὴν πόρτα, μόλις ἔφθασε ἡ Λιλὴ τὴν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι, διασχίσανε τὸ δρόμο καὶ σὰν φθάσανε στὴν ὁδὸν Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, γιὰ νὰ πᾶνε κατὰ τὸ Ζάππειο, τῆς ἔδωσε τὴν ἄδεια νἀνεβῆ στὸ πατίνι της.

Ἡ Λιλὴ δὲν περίμενε νὰ τἀκούσῃ δεύτερη φορά, ἄφησε βιαστικὰ τὸ χέρι τῆς νταντᾶς της καὶ μιὰ καὶ δυὸ βρίσκεται ἀπάνω στὸ κόκκινο πατίνι.

Ἡ ὥρα εἶχε φθάσει. Προτοῦ προφθάσῃ ἡ Λιλὴ νὰ δώσῃ μιὰ μὲ τὸ πόδι της γιὰ νὰ πάρῃ φόρα, τὸ πατίνι σὰν τρελλὸ ἀρχίζει νὰ κυλάῃ, νὰ κυλάῃ μὲ τέτοια ταχύτητα, ὥστε σὲ δυὸ λεπτὰ ἡ Λιλὴ βρίσκεται μέσα στὴν δενδροστοιχία τοῦ Ζαππείου.

Τὰ παιδάκια ποὺ παίζουν μὲ τὰ κουβαδάκια τους, τρομάζουν καὶ βάζουν τὰ κλάματα, ἡ νταντάδες τὰ χάνουν κι' ἀρχίζουν

νὰ φωνάζουν, ἐνῶ ἡ νταντὰ τῆς Λιλῆς σὰν τρελλὴ τρέχει ἀπὸ πίσω της παρακαλῶντας την νὰ σταματήσῃ.

Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν θὰ εἶχε βέβαια καμμιὰ ἀντίρρησι ἡ Λιλὴ νὰ ὑπακούσῃ, μήπως ὅμως ἦταν στὸ χέρι της;

Κρατιέται καὶ ἡ ἴδια τρομαγμένη ἀπὸ τὰ χερούλια τοῦ παιχνιδιοῦ της καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τί εἶνε αὐτὸ ποὺ κάνει τὸ πατίνι της νὰ ἐξακολουθῆ νὰ τρέχῃ σὰν δαι-

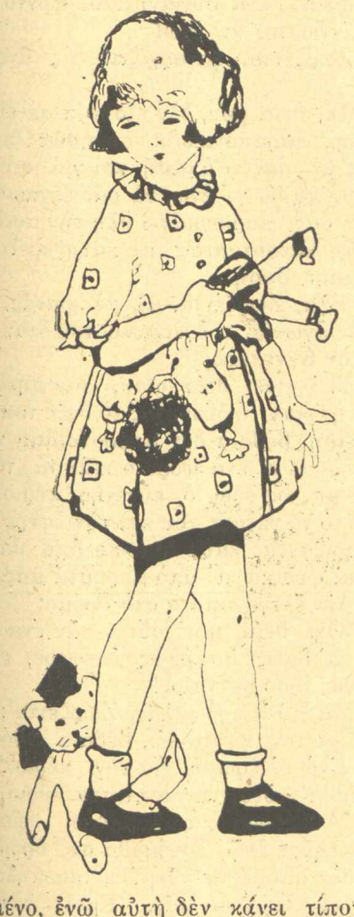

μονισμένο, ἐνῶ αὐτὴ δὲν κάνει τίποτα γι' αὐτὸ ἀλλὰ τὸ ἐναντίον κάνει ὅ,τι μπορεῖ γιὰ νὰ τὸ σταματήσῃ.

Τὸ κόκκινο πατίνι ὅμως ἀδιαφορεῖ γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς συλλογισμοὺς.

Ἀπεφάσισε νὰ ἐκδικηθῆ τὴν ἄκαρδη κυρά του καὶ τίποτα δὲν εἶνε ἱκανὸ νὰ τὸ κάμῃ ν' ἀλλάξῃ ἰδέα.

Καὶ τρέχει καὶ δόστου τρέχει.

Ἡ Λιλὴ δὲν ἀντέχει πιά. Οἱ μποῦκλες της κοντεύουν νὰ ξεριζωθοῦν ἀπὸ τὸ κεφαλάκι της, τὰ ποδαράκια της τρέμουν, τὰ χεράκια της ἔχουν μουδιάσει ἀπὸ τὸ σφίξιμο ἐπάνω στὰ χερούλια.

Ἔξαφνα,... πίφ! πάφ! πούφ! καὶ ἡ Λιλὴ βρίσκεται ξαπλωμένη φαρδειὰ πλατειὰ, ἀνάμεσα σὲ πασατέμπους καὶ σὲ στραγάλια!

Τί εἶχε συμβῆ; Ἀπλούστατα ἐνῶ τὸ κόκκινο πατίνι ἔστριβε ὁλοταχῶς τὴν γωνιὰ τῆς πλατείας τοῦ Ζαππείου, ἕνας πλανόδιος στραγαλατζῆς ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ τοῦ κόβει τὸ δρόμο.

Τὸ πατίνι ποὺ νὰ σταματήσῃ μὲ τὴν φόρα ποὺ εἶχε πάρει! Καὶ σὲ λίγο τὸ κόκκινο πατίνι, ἡ Λιλὴ καὶ ὅλη ἡ πραγματεία τοῦ στραγαλατζῆ, βρίσκονται κατάχαμα.

Ἐν τῷ μεταξὺ καταφθάνει καὶ ἡ νταντὰ τῆς Λιλῆς ἔξω φρενῶν. Ἀναγκάζεται νὰ πληρώσῃ στὸν στραγαλατζῆ γιὰ τὴν καταστροφὴ ποὺ τοῦ ἔγινε κι' ἔπειτα ν' ἁρπάξῃ τὴν Λιλὴ ἀπὸ τὸ χέρι καὶ σέρνοντάς της νὰ τὴν φέρῃ στὸ σπίτι.

Καταλαβαίνετε ὅτι ἡ Λιλὴ ἐκεῖνο τὸ βράδυ κοιμήθηκε χωρὶς νὰ φάῃ τὸ γλύκισμα ποὺ ὑπῆρχε συνήθως κάθε Πέμπτη καὶ καταλαβαίνετε ἐπίσης τί γέλια καὶ τί πανζουρλισμὸς ἔγινε ἀνάμεσα στὰ παιχνίδια σὰν τὸ πατίνι τοὺς διηγήθηκε τί εἶχε σκαρώσει στὴν κυρά τους.

Ἡ ὄσφρησις τῶν σκυλιῶν

Τὰ σκυλιὰ ἔχουν πολὺ καλὴ ὅρασι, ἀλλὰ ἔχουν ἀκόμη πιὸ καλὴ ὄσφρησι, γι' αὐτὸ καὶ ἀντιλαμβάνονται ἀμέσως ἕνα ξένο ἀπὸ τὴν μυρωδιά του ποὺ τοὺς εἶναι ἄγνωστη.

Μόνον ἀπὸ τὴν ὄσφρησι ἀναγνωρίζει τὸ σκυλί, γι' αὐτὸ ἂν δύναμε τὰ ροῦχα τοῦ κυρίου του νὰ τὰ φορέσῃ ἕνας ξένος δὲν θὰ τὸν ἐκαταλάβαινε ὅτι εἶναι ξένος, ἀλλὰ θὰ τὸν ἔπερνε γιὰ τὸν κύριό του.

Σὲ λίγη ὥρα ἐν τούτοις θὰ βλέπαμε ξαφνικὰ τὸ σκυλὶ ν' ἀγριεύῃ σὰν νὰ καταλάβαινε διὰ μιᾶς ὅτι εἶχε γελασθῆ καὶ αὐτὸ γιατὶ τότε μόνον μυρίζοντας πιὸ βαθιὰ θὰ ἀντελαμβάνετο ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ξένου καὶ ὄχι περὶ τοῦ κυρίου του.

Ἐκ πρώτης ὄψεως ἐμπιστεύεται περισσότερο στὴν ὄσφρησί του, μὰ ἔπειτα βοηθεῖ καὶ ἡ ὅρασις καὶ ἀνακαλύπτει ὅτι ἐγελάστηκε.

Γαλλικὸ Μυθιστόρημα

R. Dombre

ΗΙ ΘΕΙΑ ΧΑΛΑΣΤΡΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

—Γιατὶ παραπονιέσθε, θεία μου, θὰ προτιμούσατε νὰ βρισκόμεθα ἀκόμη ἐκεῖ κάτω χωρὶς νὰ ξέρωμε τί νὰ γίνουμε;

—Ζωρζέττα, δὲν ἔχω ὄρεξι γιὰ ἀστεῖα.

—Οὔτε ἐγώ. σᾶς βεβαιῶ. Ἀλλὰ ἂς ἐξακολουθήσω τὴν διήγησί μου. Λοιπὸν αὐτὸς ὁ νέος ποὺ παρουσιάσθηκε μπροστά μας, ὡς ἀπὸ μηχανῆς θεός, ἔσπευσε νὰ μᾶς βοηθήση ρίχνοντας εἶναι ἀλήθεια κάθε τόσο ἕνα βλέμμα γεμάτο θαυμασμό στήν . . .

—Σὲ ποιόν; ρωτάει ἀνήσυχη ἡ θειὰ Χαλάστρα.

—Ὄχι βέβαια σὲ μένα, ἀπαντάει ἡ Ζωρζέττα μὲ τὸ πονηρό της ὕφος, ἀλλὰ στὴν εὔμορφη ξαδελφούλα μου.

—Καὶ γιατὶ τάχα ὄχι καὶ σὲ σένα, διαμαρτύρεται ἡ θειὰ Χαλάστρα; Ἔχεις μανία Ζωρζέττα νὰ ὑποβιβάζης τὸν ἑαυτό σου!

—Θεία μου, πρώτη φορὰ σᾶς ἀκούω νὰ μοῦ λέτε τέτοια λόγια, καὶ δὲν μπορῶ παρὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω. Ἀλλὰ τὶ τὰ θέλετε ὅσο καὶ λίγο μετριόφρων ἂν εἶμαι δὲν μπορῶ βέβαια νὰ φανταστῶ πὼς μπορεῖ κανεὶς νὰ μὲ προσέξη κοντὰ στὴν εὔμορφη Λιλιάνα μας. Μὴν ἀνησυχῆτε ὅμως, θεία μου, ἔκαμα κι' ἐγὼ τὴν φιγοῦρα μου. Ὁ ἄγνωστος κύριος διεσκέδασε πολὺ μὲ τὶς κουβέντες μου, ἐνῶ λύναμε μαζὺ τὰ γκέμια τοῦ Κένταυρου.

—Πῶς, τὶ τοῦ εἶπες;

—Ὤ! τίποτα ποὺ νὰ μὴ μπορῆ νὰ τ' ἀκούση ὅλος ὁ κόσμος.

—Τὸ ἐλπίζω!

- Τοῦ μίλησα γιὰ τὸν Κένταυρο, καὶ γιὰ τὰ μεγάλα του προτερήματα, τόσο ποὺ βάζω στοίχημα πὼς θὰ νόμισε πὼς σκεπτόμουν νὰ τοῦ πουλήσω τὸ ἄλογό μου. Τέλος πάντων ὅταν ὅλα μπῆκαν σὲ τάξι, τὸ πεδίον τῆς μάχης παρουσίαζε μία εἰκόνα ἐξαιρετικὰ γραφική. Φαντασθῆτε θεία μου, ἐκεῖ κάτω στὸ βάθος ἡ κατάφυτη χαράδρα, δεξιά μας ἡ καταπράσινη χλόη, ἀριστερὰ ἕνα σύμπλεγμα ἀπὸ φουντωτὰ δένδρα, στὴ μέση τὸ ἁμαξάκι μας εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη, κοντά του ἡ ξαδελφοῦλα μου μισοζωντανή, καὶ λίγο παρέκει ἕνα συγκινητικὸ φόντο ὁ ὡραῖος ἄγνωστος κι' ἐγώ!

— Ζωρζέττα, ξαναρχίζεις τὶς ἀνοησίες σου!

— Μά, θεία μου, δὲν εἶσθε ποτὲ εὐχαριστημένη, παραπονιέσθε συνήθως πὼς ἡ ποίησις μὲ ἀφίνει ἀπαθῆ, καὶ γιὰ μιὰ φορὰ ποὺ προσπαθῶ γι' ἐγώ, νὰ σᾶς εὐχαριστήσω καὶ νὰ σᾶς παρουσιάσω ὅλη τὴν ποιητικότητα τῆς καταστάσεως μὲ κατηγορεῖτε πὼς δὲν εἶμαι σοβαρή.

— Ἔλα, Ζωρζέττα, μὴ μὲ κρατᾶς διαρκῶς σὲ ἀγωνία, τὶ ἔγεινε λοιπὸν ὅταν ξεζέψατε τὸν Κένταυρο;

— Τὶ ἔγεινε, θεία μου, τὸν σηκώσαμε εἶχε πληγώσει ὁ δύστυχος τὸ δεξί του πόδι. Κι' ἐπειδὴ βέβαια δὲν μπορούσαμε νὰ τὸν ξαπλώσουμε σ' ἕνα φορεῖο καὶ νὰ τὸν μεταφέρωμε ὡς ἐδῶ, ὁ εὐγενὴς κύριος τὸν πῆρε ἀπὸ τὰ γκέμια του καὶ τὸν ἔφερε πίσω, ξεκαθαρίζοντας κάθε ἐμπόδιο ἀπὸ μπροστά του, καὶ φυσικὰ κι' ἀπὸ μπροστά μας.

— Δὲν ἔλεγε τίποτα στὸ δρόμο;

— Ὄχι θεία μου, οὔτε κἂν ἕνα παράπονο! κι' ὅμως ἀσφαλῶς ὑπέφερε, εἶναι ὁ καϋμένος τόσο γενναῖος!

— Μὰ γιὰ ποιὸν μιλᾶς, Ζωρζέττα;

— Γιὰ τὸν Κένταυρο, βέβαια... νόμιζα...

— Ἐγὼ σὲ ἐρωτῶ γιὰ τὸν κύριο.. τέλος πάντων γι' αὐτὸν τὸν ἄγνωστο κύριο...

— Ἀ! τώρα καταλαβαίνω, θεία μου! Ἂν μιλοῦσε ἐνῷ ἐρχόμεθα στὸ δρόμο; βέβαια, δὲν μπορροῦσε νὰ μένη σιωπηλός, δὲν θᾶταν εὐγενικὸ γιὰ μᾶς. Ἐμεῖς τὸν ἀκολουθούσαμε, ἐνῶ ἡ Λιλιάνα ἀκουμποῦσε στὸν βραχίονα τῆς Ζωρζέττας σας, τῆς γενναίας Ζωρζέττας σας, ποὺ ἔδειξε στὴν τραγικὴ αὐτὴ περιπέτεια πὼς εἶναι ἱκανὴ νὰ τὰ βγάλη πέρα θαυμάσια. Ἡ Λιλιάνα μπορεῖ νὰ σᾶς τὸ βεβαιώση, καὶ ὁ κύριος τὸ ἴδιο.

— Πῶς θὰ μοῦ τὸ βεβαιώση ὁ κύριος; μὰ δὲν τὸν γνωρίζω, οὔτε πρόκειται νὰ τὸν ἰδῶ!

— Ναί, θεία μου, θὰ τὸν ἰδῆτε, δὲν μπορεῖτε νὰ κάμετε διαφορετικά Ἤθελε νὰ ἔλθη μαζύ μας ὡς ἐδῶ καὶ νὰ μᾶς παραδώση ὁ ἴδιος σὲ σᾶς. Ἀλλὰ τοῦ εἶπα ὅτι θὰ τρομίζατε νὰ μᾶς βλέπατε νὰ γυρίζαμε ἔτσι ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει. Τὸν παρεκάλεσα νὰ ἀναβάλη τὴν ἐπίσκεψί του γι' αὔριο.

— Ἔτσι λοιπόν, ἐκάλεσες αὐτὸν τὸν ἄγνωστο νέο, παρετήρησε ἡ θειὰ Χαλάστρα δυσαρεστημένη;

— Ὄχι, θεία μου, δὲν πρόφθασα, γιατὶ προσκαλέσθηκε μόνος του. Τὶ θέλατε νὰ κάμω; δὲν μπορροῦσα βέβαια νὰ τοῦ πῶ «τὸ σπίτι μας εἶναι κλειστὸ εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἀσχήμου φύλου»; Ἄλλως τε δὲν θᾶταν καὶ ἀλήθεια ἀφοῦ δέχεσθε, τὸν ἱερέα καὶ τὸν δάσκαλο τοῦ χωριοῦ. Ἔπειτα μᾶς γνωρίζει, ἔτυχε νὰ προφέρω τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα, καὶ κατάλαβα πὼς δὲν τοῦ εἴμαστε ἄγνωστοι, ἔχω μιὰ ἰδέα πὼς κάπου ἐδῶ κοντὰ θὰ κάθεται.

— Τί, εἶναι γείτονάς μας;

— Μάλιστα, θεία μου. Δὲν τὸ φανταζόσαστε, ὅπως δὲν τὸ φανταζόμουνα κι' ἐγώ. Παράξενο, δὲν εἶναι ἀλήθεια;

— Ἀποτέλεσμα, Ζωρζέττα ὅλης αὐτῆς τῆς ἱστορίας, εἶναι, πολὺ φοβοῦμαι, πὼς ὁ νέος αὐτὸς σοῦ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωσι.

— Ἐμένα, θεία μου;

Καὶ ἡ Ζωρζέττα ἐκάθησε σὲ μιὰ πολυθρόνα γιὰ νὰ γελάση μὲ τὴν καρδιά της.

— Δὲν καταλαβαίνω τὶ τὸ ἀστεῖο βλέπεις σ' αὐτό;

— Ἴσως, θεία μου, νἄχετε δίκαιο, ἀλλὰ τὶ τὰ θέλετε, ἐγὼ ἔτσι εἶμαι, αὐτὴ ἡ ἱστορία πολὺ μὲ διασκέδασε κσὶ διασκεδάζω ἀκόμη περισσότερο ὅταν σᾶς ἀκούω νὰ μοῦ λέτε ὅτι ὁ κύριος ντὲ Φὲρ μοῦ ἔκαμε ἐντύπωσι.

— Ὁ κύριος ντὲ Φέρ; Πῶς, ξέρεις τὄνομά του;

— Βέβαια, θεία μου, τὸ ξέρω ἀφ' ὅτου μᾶς τὸ εἶπε ὁ ἴδιος. Ἐμένα ἐντούτοις αὐτὸ τὸ ὄνομα δὲν μοῦ λέει τίποτα.

— Εἶναι ὡραῖο ὄνομα ἐντούτοις, ἐψιθύρισε ἡ θεία Χαλάστρα, ἐνῶ κάποια σκέψις περνοῦσε ἀπὸ τὸ βλέμμα της.

«Νά τα μας, ἐσκέφθηκε ἡ ἀδιόρθωτη Ζωρζέττα, ἡ θειὰ Χαλάστρα τάχασε μόλις ἄκουσε πὼς ὁ ἄγνωστος κύριος ὀνομάζεται ἐπισήμως κύριος ντὲ Φέρ.

«Καϋμένη θειὰ Χαλάστρα, ὀνειρεύεται πάντα γιὰ μένα νὰ γίνω κόμησσα ἢ μαρκησία! Τὶ διάβολο ἀπ' ὅλο αὐτὸ τὸ γαλάζιο αἷμα κάποια σταγόνα θὰ ὑπῆρχε ἐλπὶς νὰ στάξη κι' ἐπάνω στὴν μητρυιά μου.

— Λοιπόν, καθυσηχάσατε, θεία μου; ἐρώτησε μεγαλοφώνως ἡ Ζωρζέττα Νά, μετρῆστε τὰ χέρια μας, τὰ πόδια μας, ὅλα εἶναι ἐν τάξει.

«Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ θὰ σᾶς παρακαλέσω, εἶναι νὰ φωνάξουμε τὸν κτηνίατρο τὸν Κένταυρο, γιατὶ πολὺ φοβοῦμαι πὼς τὸ δύστυχο τὸ πόδι του θὰ ἔχη ἀνάγκη ἀπὸ γερὴ περιποίησι γιὰ νὰ συνέλθη.

«Καὶ τώρα σᾶς ἀφίνω, πάω ν' ἀλλάξω φόρεμα, γιὰ νὰ μὴν ἀπομένη πιὰ τίποτα ἀπὸ τὰ ἴχνη τῆς τραγωδίας μας. Ἔρχεσαι Λιλιάνα;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

Ποὺ νὰ σᾶς τὰ λέω, νομίζω πὼς ἀνεκάλυψα τὸν σύζυγο ποὺ χρειάζεται... ὄχι σὲ μένα, ἀλλὰ στὴν καλή μου ξαδελφοῦλα. Κι' αὐτὸς εἶναι καθὼς βέβαια θὰ ὑποπτεύεσθε ὁ κύριος ντὲ Φέρ

Ἦλθε καὶ μᾶς ἔκαμε ἐπίσκεψι μὲ τὴν γιαγιά του, μιὰ συμπαθεστάτη ἡλικιωμένη κυρία, γιὰ νὰ βεβαιωθῆ πὼς ἡ ὑγεία μας ἦταν ἐν τάξει ἔπειτα ἀπὸ τὸ πάθημά μας.

Δὲν παρέλειψα νὰ τονίσω ὅταν μετὰ τὴν ἐπίσκεψί τους μᾶς ἀποχαιρετοῦσαν, ὅτι δεχόμεθα συνήθως τὴν Τετάρτη.

Ὅταν μείναμε μόνοι ἡ θεία Χαλάστρα μοῦ ἔκανε τὴ παρατήρησι ὅτι δὲν χαμηλώνω ἀρκετὰ τὰ μάτια μπροστὰ στοὺς νέους.

Ἄλλο καὶ τοῦτο, ἂν δὲν ἐκύτταζα καλὰ τὸν κύριο ντὲ Φέρ, πὼς θὰ μποροῦσα νὰ βεβαιωθῶ ἂν εἶναι ὁ κατάλληλος σύζυγος γιὰ τὴν Λιλιάνα;

Σὲ λίγες μέρες ἐπήγαμε κι' ἐμεῖς ν' ἀνταποδώσουμε τὴν ἐπίσκεψί της στὴν κυρία ντὲ Φὲρ καὶ φυσικὰ καὶ στὸν ἔγγονό της.

Μᾶς ἐδέχθηκαν εὐγενέστατα καὶ ὁ κύριος ντὲ Φὲρ μᾶς ἐσυργιάνισε σ' ὅλο τους τὸ κτῆμα καὶ μᾶς ἔκαμε νὰ θαυμάσουμε ὅτι ἀξιοθέατο παρουσιάζει.

Κι' ἐμένα δὲν μ' ἄφινε ἡ σκέψις, πὼς ἡ Λιλιάνα θὰ ἦταν ἐκεῖ μέσα μιὰ χαριτωμένη πυργοδέσποινα.

(Ἀκολουθεῖ)

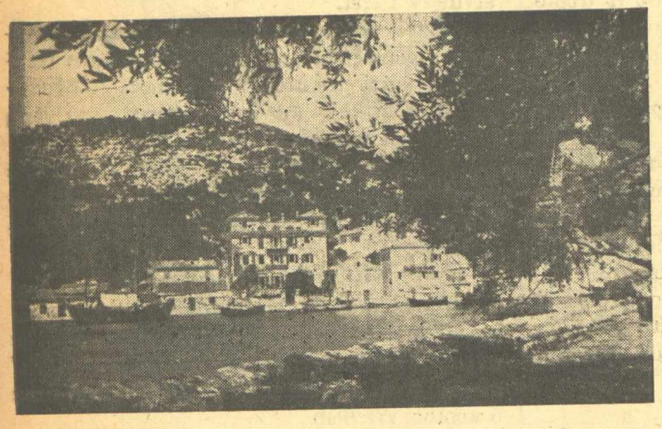

Παξοί

Ἡ Ἑπτάνησος

Τὰ Ἑπτάνησα ἦταν πάντα τυχερὰ καὶ προνομιοῦχα. Τὸν καιρὸ ποὺ ὅλα τ' ἄλλα ἑλληνικὰ νησιὰ φτωχά, θεόφτωχα, στέναζαν κάτω ἀπὸ τὸν βάρβαρο ζυγὸ τοῦ Τούρκου, καὶ ἄλλη σκέψι δὲν εἶχαν παρὰ πῶς νὰ ἐλευθερωθοῦν ἔστω καὶ μὲ φριχτὲς θυσίες, τὰ Ἑπτάνησα ἀσχολοῦντο μὲ πολὺ ἐπίσημες καὶ ἐκλεκτὲς ὑποθέσεις. Δὲν ἦταν βέβαιά καὶ κεῖνα ἐλεύθερα. Ἀλλὰ οἱ δυνάστες τους ἦσαν πολιτισμένοι, ἦσαν εὐρωπαῖοι.

Βλέπετε καὶ οἱ τόποι ἔχουν τὴ τύχη τους σὰν τοὺς ἀνθρώπους.

Τὰ Ἑπτάνησα λοιπὸν εἶχαν τὴν τύχη νὰ βρίσκωνται στὸ Ἰόνιο πέλαγος δυὸ βήματα ἀπὸ τὴν Ἰταλία. Εἶχαν σὰν νὰ ποῦμε πολὺ ἐπίσημη θέσι στὴ γεωγραφία τῆς Εὐρώπης. Πότε τἄπερναν οἱ Βενετσάνοι καὶ πότε οἱ Ρῶσσοι, πότε οἱ Γάλλοι καὶ στὸ τέλος οἱ Ἄγγλοι. Ὅσο καιρὸ ὅμως οἱ Ἑπτανήσιοι ἦταν σὲ ξένη κατοχή, εἶχαν ὅλοι τους τὴν ἐλευθερία νὰ κανονίζουν τὶς ὑποθέσεις τους, μάλιστα ἀπὸ τὸ 1815 ποὺ πέρασαν στὴν κυριαρχία τῆς Ἀγγλίας εἶχαν τὸν τίτλο «Ἡνωμένα κράτη τῶν Ἰονίων νήσων». Εἶχαν καὶ δικό τους νόμισμα καὶ δική τους σημαία.

Ἡ Κέρκυρα, ἡ Ζάκυνθος, ἡ Κεφαλληνία, ἡ Λευκάδα, ἡ Ἰθάκη, τὰ Κύθηρα, οἱ Παξοί. Ὅλα νησιὰ ξακουστὰ γιὰ τὴν ὀμορφιά τους. Τὸ «Τζάντε» τὸ «λουλοῦδι τῆς ἀνατολῆς» ὅπως τὸ τραγουδᾶνε οἱ ἴδιοι Ζακυθινοί, ἡ Κεφαλληνία μὲ τὰ περίφημα χωριά της, ἡ Κέρκυρα μὲ τὶς μοναδικὲς ὀμορφιές της, τὶς τόσο ξακουσμένες ποὺ ἡ φήμη τους τράβηξε μίαν αὐτοκράτειρα, τὴν Ἐλισσάβετ τῆς Αὐστρίας καὶ ἕναν αὐτοκράτορα τὸν Γουλιέλμο τῆς Γερμανίας, νὰ διαλέξουν τὴν Κέρκυρα γιὰ νὰ χτίσουν τὰ καλοκαιρινά τους παλάτια.

Τὰ Ἑπτάνησα εἶχαν ζωὴ

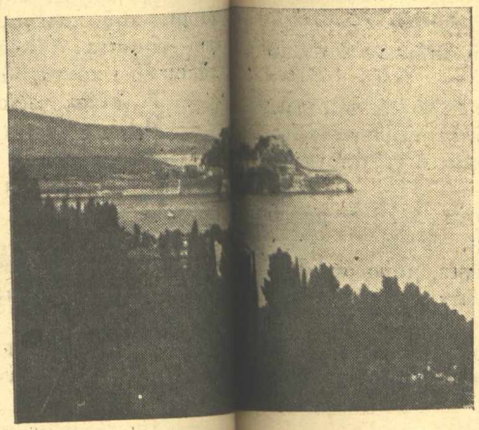

δική τους ξεχωριστὴ ποὺ δὲν ἔμοιαζε μὲ τὴν ζωὴ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων.

Ἡ κοινωνία τους ἦταν χωρισμένη σὲ τρεῖς τάξεις: τοὺς «Νόμπιλε» τοὺς εὐγενεῖς δηλαδή, τοὺς ἀστοὺς, καὶ τὸν ὄχλο. Οἱ εὐγενεῖς γραφόντουσαν στὸ «Χρυσόβιβλο» μὲ ὅλους τοὺς τίτλους τους, ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅμως πὼς ἔφθασε μίαν ἐποχὴ ποὺ οἱ Κερκυραῖοι κι' οἱ Ζακυθινοὶ κόντηδες παραπληθύνανε. Ὡς τόσο μένουν ἀκόμα ἀληθινὰ ἀρχοντικὰ στὴν Ἑπτάνησο.

Ὅλοι οἱ Ἑπτανήσιοι δὲν μοιάζουν ὅμως μεταξύ τους. Οἱ Ἰθακήσιοι, οἱ Κεφαλλῆνες καὶ οἱ Κυθήριοι ξενητεύονται, ταξειδεύουν, εἶναι πλούσιοι, ἐνῶ οἱ Κερκυραῖοι καὶ οἱ Λευκαδῖτες ἀγαποῦν νὰ μένουν στὸ νησί τους.

Οἱ Κερκυραῖοι καὶ οἱ Ζακυθινοὶ εἶναι σπουδαῖοι κανταδόροι, καὶ λατρεύουν σὲ τέτοι σημεῖο τὴ μουσικὴ ποὺ δὲν φοβοῦνται νὰ πουλήσουν ὅτι πολύτιμο ἔχουν γιὰ νὰ πᾶνε νὰκούσουν τὸ μελόδραμα σὲ ὅλες τὶς παραστάσεις ποὺ δίνει σὰν πηγαίνει στὴ πρωτευουσά τους.

Οἱ Κεφαλλῆνες εἶναι πάρα πολὺ φιλομαθεῖς, ἀκόμα καὶ ὁ ἀγρότης θέλει νὰ μορφώνεται. Οἱ Κερκυραῖοι δὲν ἔρχονται σὲ πολλὲς στενοχώριες προτιμᾶνε νὰ τραγουδᾶνε.

Ἡ Ἑπτάνησος χρωστάει πολλὰ στοὺς Ἄγγλους ποὺ τὴν ἐκυβέρνησαν ἀπὸ τὰ 1815 ὡς τὰ 1864. Τότε ἡ βασίλισσα Βικτωρία τῆς Ἀγγλίας χάρισε τὰ ὄμορφα νησιὰ τοῦ Ἰονίου στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ γιορτάση τὸν καινούργιο βασιλέα τῶν Ἑλλήνων τὸν Γεώργιο Α'.

Ὅσο οἱ Ἄγγοι ἐκυβέρνησαν τὴν Ἑπτάνησο ἀνεπτύχθη ἡ ἐκπαίδευσις ἔγεινε τὸ πρῶτο ἑλληνικὸ Πανεπιστήμιο ἡ Ἰόνιος Ἀκαδημία καὶ ὅλα τὰ Λύκεια καὶ τὰ Σχολεῖα τῆς προκαταρτικῆς παιδείας. Γίνανε δημόσια ἔργα καὶ ὡραῖοι δρόμοι καὶ οἱ Ἑπτανήσιοι ἀπέκτησαν ἕναν ὡραῖο πολιτισμό. Εἶχαν ὅλα τὰ μέσα νὰ πλουτίσουν ἐλεύθεροι καὶ νὰ μορφωθοῦν.

Γι' αὐτὸ στὴν Ἑπτάνησο χρωστᾶμε τὴ μεγάλη ἄνθησι τῆς νέας ἑλληνικῆς λογοτεχνίας. Πρῶτος ὁ Σολωμὸς ὁ μεγάλος μας ποιητὴς ἔβαλε τὰ θεμέλια στὴ νεοελληνικὴ ποίησι. Καὶ τόσοι ἄλλοι λόγιοι καὶ ποιηταὶ καὶ σοφοὶ καὶ πολιτικοὶ καὶ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων εἶναι ἀπὸ τὴν Ἑπτάνησο. Ἂν δὲν χρωστᾶμε λοιπὸν στὴν Ἑπτάνησο ὅ,τι χρωστᾶμε σ' τὰ ἄλλα ἑλληνικὰ νησιὰ ποὺ δόσανε τὸ ἡρωϊκὸ αἷμα τους καὶ τὸ χρῆμα τους γιὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσουν, τῆς χρωστᾶμε ὅμως μεγάλους ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων. Κι' οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων, σὰν τοὺς ἥρωες, εἶναι κι' αὐτοὶ ἡ δόξα ἑνὸς λαοῦ.

Ζάκυνθος

Γαλλικὸ Μυθιστόρημα

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΡΕΠΟΡΤΕΡ

Τοῦ RENE VIGO

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον)

Ἕνα πρωΐ ποὺ ὁ Ζὰκ Ρομπὲρ ἔπερνε τὸ πρόγευμά του ἐκτύπησε ἡ πόρτα τοῦ ξενοδοχείου του καὶ ὁ Ἀρθοῦρος Μερσιὲ ἔκαμε τὴν ἐμφάνισί του.

— Ποιὸς καλὸς ἄνεμος σᾶς ἔφερε πρωΐ πρωΐ ἐδῶ; τὸν ἐρώτησε ὁ Ζὰκ καὶ ὁ Μερσιὲ ἀπήντησε:

— Μοῦ τηλεφώνησαν μιὰ σπουδαία εἴδησι, ἀγαπητὲ συνάδελφε, Κινέζοι κατέλαβαν ἐξ ἐφόδου τὴ μικρὴ πόλι τοῦ Πετσικάρ, ἐλεηλάτησαν καταστήματα καὶ ἔβαλαν φωτιὰ σὲ πολλὰ σπίτια.

— Θὰ πρόκειται περὶ κακοποιῶν στοιχείων βέβαια;

— Ἴσως μὰ κυκλοφορεῖ ἡ φήμη πὼς ὑποκρύπτονται καὶ ἄλλοι λόγοι. Τὸ Πετσικὰρ κατείχετο ἀπὸ τοὺς Ἰάπωνας ἐδῶ καὶ λίγες ἑβδομάδες...

— Λέτε νὰ εἶναι ἀντίποινα;

— Διόλου ἀπίθανον. Δὲν ἀποκλείεται τὰ κακοποιὰ στοιχεῖα νὰ εἶναι... τακτικὸς στρατός.

— Καὶ τὶ θὰ κάνουν οἱ Ἰάπωνες;

— Ποιὸς ξέρει. Ἴσως ἀνακαταλάβουν τὸ Πετσικάρ.

— Πρέπει νὰ πάμε νὰ δοῦμε τὶ συμβαίνει.

— Ἀδύνατον, ἀγαπητὲ συνάδελφε, ἡ συγκοινωνία ἔχει κοπεῖ.

— Διάβολε.

Ὁ Ζὰκ ἔμεινε γιὰ λίγες στιγμὲς σκεπτικός, ἔπειτα ἐρώτησε:

— Δὲν μπορῶ νὰ πάω στὸ Πετσικὰρ μὲ ἀεροπλάνο;

— Αὐτὸ ἴσως. Πάμε νὰ ἰδοῦμε.

Λίγες ὧρες ἀργότερα ὁ Ζὰκ Ρομπὲρ ἔφθανε μὲ ἀεροπλάνο σ' ἕνα κάμπο πεντακόσια μέτρα μακρυὰ ἀπὸ τὸ Πετσικάρ.

Μόλις ἐκατέβηκε εἶπε στὸν πιλότο:

— Γυρίστε στοῦ Μοῦκδεν καὶ ἐλᾶτε νὰ μὲ πάρετε αὔριο τὰς 2.20 τὸ ἀπόγευμα. Ὡς τότε θἄχω συλλέξη τὶς πληροφορίες ποὺ θέλω.

— Πολὺ καλά, εἶπε ὁ πιλότος, φεύγω ἀμέσως.

Ἡ πρώτη δουλειὰ τοῦ Ζὰκ ἦταν νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὴν πόλι καὶ παρετήρησε ἀμέσως πὼς οἱ δρόμοι ἦσαν ὅλοι ἔρημοι. Ὅσοι εἶχαν γλυτώσει ἀπὸ τὴν λεηλασία εἶχαν φύγει ἀπὸ τὸ φόβο τους.

— Νὰ ἰδοῦμε ἂν θὰ βρῶ ξενοδοχεῖο νὰ μείνω, εἶπεν ὁ Ζὰκ καὶ δὲν εἶχε προφθάσει νὰ τελειώσῃ τὴ φράσι του ποὺ εἶδε σὲ λίγα μέτρα ἀπόστασι ἕνα ξενοδοχεῖο κι' ἕναν ἄνθρωπο ποὺ ἔστεκε στὴν πόρτα.

Τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ ἀπέτεινε τὸν λόγο Ἀγγλικά:

— Εἶσθε ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ξενοδοχείου;

— Μάλιστα, κύριε, τοῦ ἀπήντησεν ἐκεῖνος.

— Ἔχετε κανένα δωμάτιο γι' ἀπόψε;

— Μάλιστα, κύριε.

— Δὲν θἄχετε πολλοὺς πελᾶτες μὲ τὸ χθεσινὸ κακὸ ποὺ ἔγινε...

— Ἔφυγαν ὅλοι, κύριε, μολονότι ἦσαν ὅλοι ξένοι καὶ οἱ στρατιῶτες δὲν ἐπείραξαν κανένα ξένον.

— Ὥστε θὰ εἶμαι μονάχος;

— Ἔχω κι' ἄλλον ἕνα ποὺ ἦλθε σήμερα τὸ πρωΐ.

— Σήμερα τὸ πρωΐ;

— Ναί, εἶναι Ρῶσσος καὶ λέγεται Ἰβὰν Ἰβάνοβιτς.

— Καὶ πῶς ἦλθε;

— Μὲ ἀεροπλάνο.

— Ἀ! κι' αὐτός; Μὲ Ρωσσικὸ ἀεροπλάνο βέβαια.

— Ὄχι, κύριε, ἦταν στρατιωτικὸ ἀεροπλάνο κινέζικο.

«Αὐτὸ εἶναι κάπως περίεργο, ἐσκέφθηκε ὁ νεαρός μας φίλος. Μήπως αὐτὸς ὁ τύπος εἶναι πράκτωρ τῶν Κινέζων. Πρέπει νὰ διευκρυνίσωμε αὐτὸ τὸ μυστήριο»·

Ὁ ξενοδόχος ὡδήγησε τὸν Ζὰκ στὸ δωμάτιό του καὶ τὸν ἄφησε νὰ κάμῃ τὴν τουαλέττα του. Ἐβγῆκε ἀπὸ τὸ δωμάτιό του τὴν ἴδια στιγμὴ ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὸ διπλανὸ δωμάτιο κάποιος Εὐρωπαῖος.

— Θὰ εἶναι ὁ Ρῶσσος, εἶπεν ὁ Ζὰκ καὶ κάνοντας λίγα βήματα πρὸς τὸ μέρος τοῦ ξένου τὸν ἐχαιρέτησε:

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, τοῦ εἶπε γαλλικά. Εἶμαι ἰδιαίτερος ἀπεσταλμένος τοῦ «Παρατηρητοῦ» τῶν Παρισίων, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ εἶσθε συνάδελφος.

Ὁ Ρῶσσος ἐφάνηκε πρὸς στιγμὴν σὰ νὰ ἐδίστασε καὶ ὕστερα εἶπε:

— Πράγματι, κύριε, εἶμαι ἀνταποκριτὴς μιᾶς ρωσσικῆς ἐφημερίδος.

— Χαίρω πολὺ κύριε, καὶ ποίας ἐφημερίδος ἂν δὲν εἶναι ἀδιακρισία μου;

Ὁ Ἰβὰν Ἰβάνοβιτς τὰ ἐσάστησε μὲ τὴν ἐρώτησι πρᾶγμα ποὺ δὲν διέφυγε τὴν προσοχὴ τοῦ Ζάκ.

— Τῆς... τοῦ «*Ἡμερησίου Τύπου*», εἶπεν ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα ὁ Ρῶσσος καὶ ὁ Ζὰκ ἔκαμε ἕνα μορφασμὸ γιατὶ λίγες μέρες πρὶν στὸ Μοῦκδεν τοῦ εἶχαν συστήσει τὸν ἀνταποκριτὴ τοῦ «*Ἡμερησίου Τύπου*» καὶ δὲν ἐφανταζόταν πὼς μία ἐφημερὶς θὰ ἔστελνε δύο ἀνταποκριτὰς συγχρόνως στὴ Μαντζουρία.

«Δὲ λέει τὴν ἀλήθεια, ἐσκέφθηκε ὁ Ζάκ, ἀλλὰ θὰ ἔχω τὸν νοῦ μου» καὶ τοῦ εἶπε χωρὶς νὰ δείξῃ τὴν παραμικρὴ δυσπιστία:

— Μοῦ εἶπαν πὼς ἤλθατε ἀεροπορικῶς.

— Ναί... γιὰ πιὸ γρήγορα.

— Καὶ πῶς σᾶς φάνηκαν τὰ χθεσινὰ γεγονότα; Τὶ λέτε ἦταν ληστρικὴ ἐπίθεσις ἢ στρατιωτική;

— Ληστρικὴ χωρὶς καμμία ἀμφιβολία, ἀπήντησεν ὁ Ρῶσσος μὲ βεβαιότητα.

— Ἀ! ἐγὼ ὑπέθετα τὸ ἐναντίον, εἶπεν ὁ Ζάκ, μὰ ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς μόλις ἄρχισα τὰς ἐρεύνας μου.

— Καλὴ ἐπιτυχία λοιπόν, εἶπεν ὁ Ρῶσσος κι' ἐγύρισε τὴν πλάτη του.

— Αὐτὸς δὲν εἶναι δημοσιογράφος, εἶπε τότε ὁ Ζὰκ μιλῶντας μόνος του καὶ πρέπει νὰ τοῦ βγάλω τὴν προσωπίδα.

***

Τὸ ἄλλο πρωΐ ἐσηκώθηκε πολὺ ἐνωρὶς καὶ ἔγραψε τὸ ἄρθρο του. Οἱ ἔρευνές του τὸν εἶχαν κάμει νὰ πιστοποιήσῃ ὅτι τὰ γεγονότα ὠφείλοντο σὲ τακτικὸ στρατό, ποὺ θὰ κατελάμβανε καὶ ἐπισήμως τὴν πόλι πρὶν ἀπὸ τὴν ἄφιξι τοῦ Ἰαπωνικοῦ στρατοῦ.

Μόλις τελείωσε τὸ ἄρθρο του ἐψιθύρισε:

— Θὰ τηλεγραφήσω στὴν ἐφημερίδα μου κι' ἔτσι θὰ εἶμαι ὁ πρῶτος ποὺ θὰ δώσω αὐτὴ τὴν εἴδησι

Καὶ ἐβγῆκε ἀπὸ τὸ δωμάτιό του μὲ τὴν πρόθεσι νὰ πάῃ στὸ τηλεγραφεῖο γιὰ νὰ τηλεγραφήσῃ στὸν ἀνταποκριτή τους στὸ Μοῦκδεν.

Ἀλλὰ καθὼς περνοῦσε τὸν διάδρομο ἄνοιξε ἔξαφνα ἡ πόρτα τοῦ διπλανοῦ δωματίου καὶ ὁ Ἰβὰν Ἰβάνοβιτς ἔκαμε τὴν ἐμφάνισί του.

— Ποῦ πᾶτε; τὸν ἐρώτησε.

— Στὸ τηλεγραφεῖο, ἀπήντησε ὁ Ζὰκ λιγάκι σαστισμένος ἀπὸ τὴν ἐρώτησι.

Τότε ὁ Ρῶσσος τοῦ ἔπιασε τὸ χέρι καὶ τοῦ εἶπε μὲ φωνὴ ἐπιτακτική:

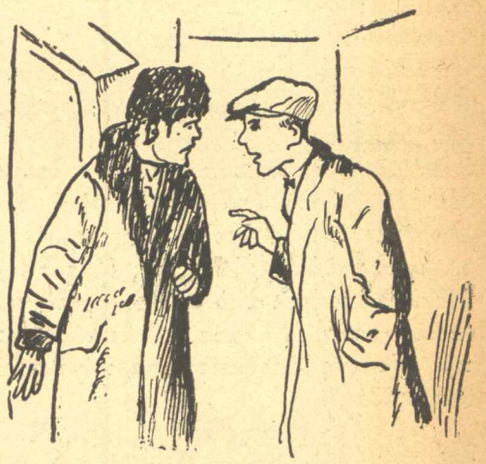

— Δὲν πρέπει νὰ γίνῃ γνωστὸ ὅτι ἡ ἐπίθεσις ἦταν στρατιωτική.

— Τὶ σᾶς ἐνδιαφέρει ἐσᾶς;

Ὁ Ἰβάνοβιτς ἐκύτταξε τὸν νεαρὸ ρεπόρτερ μὲ ὕφος αὐστηρὸ καὶ τοῦ εἶπε:

— Σᾶς ἀπαγορεύω νὰ τηλεγραφήσετε!

— Καὶ μὲ ποῖο δικαίωμα, κύριε; ἐρώτησε ὁ Ζὰκ ἔκπληκτος.

— Ἐν ὀνόματι τῆς Σινικῆς Κυβερνήσεως.

— Πῶς! Ἀντιπροσωπεύετε λοιπὸν τὴν Σινικὴ Κυβέρνησι; Δὲν εἴπατε ὅτι εἶσθε ἀνταποκριτὴς τοῦ «Ἡμερησίου Τύπου»;

— Δὲν ἦταν ἀλήθεια. Εἶμαι πράκτωρ τῆς μυστικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Πεκίνου.

— Ἀ! ἔτσι;

— Ὄχι εἰρωνίες, παρακαλῶ. Εἶσθε στὴ διάθεσί μου κοὶ μπορῶ νὰ σᾶς φυλακίσω ἂν θέλω, γιατὶ ἔχετε μεγάλη περιέργεια.

— Ξεχνᾶτε ὅμως, εἶπεν ὁ Ζὰκ χωρὶς διόλου νὰ τὰ χάσῃ, ὅτι εἶμαι Γάλλος καὶ θὰ ἔχετε νὰ δώσετε λόγο στὸν πρόξενό μου.

(Ἀκολουθεῖ)

Ἱστορίες τοῦ Χοντροῦ καὶ τοῦ Λιγνοῦ

Ο ΧΟΝΤΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΛΙΓΝΟΣ ΣΤΗΝ... ΓΛΥΦΑΔΑ

Εὔθυμη τανία γιὰ μικροὺς καὶ μεγάλους — *ὑπὸ* ΟΜΑΡ

Τοὺς δυὸ φιλαράκους μας τοὺς ἀφήσαμε, καθὼς βέβαια θυμᾶσθε, στὸ τμῆμα. Πῶς ἀπὸ τὸ τμῆμα βρεθήκανε στὴν Γλυφάδα;

Αὐτὸ θὰ ἰδοῦμε σήμερα.

Ὁ Χοντρὸς καὶ ὁ Λιγνὸς περάσανε μιὰ πολὺ κακὴ νύχτα στὸ κρατητήριο τοῦ τμήματος.

Μ' ὅλη τὴν κούρασι ἀπὸ τὸν δρόμο καὶ τὴν ζαλάδα ἀπὸ τὴν ρετσίνα, δὲν μποροῦσαν νὰ κλείσουν μάτι, γιατὶ τὸ φυσάγαν καὶ δὲν κρύωνε πῶς κάνανε ἕνα ὁλόκληρο ταξεῖδι ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ γιὰ νὰ δοῦν τὴν Ἑλλάδα, κι' ἀποτέλεσμα τὴν ἑπομένη ἐπρόκειτο πάλι νὰ τοὺς μπαρκάρουν.

— Ἂν μὲ πιάσῃς ἀπὸ τὴ μύτη, Χοντρέ, θὰ σκάσω, λέει ὁ Λιγνός, ἐνῷ γύριζε καὶ στριφογύριζε ἐπάνω στὸν σανιδένιο μπάγκο.

— Στὸ ἔλεγα πάντα, καϋμένε Λιγνέ, πῶς δὲν ἤσουν ἄλλο ἀπὸ ἕνας ἠλίθιος.

—Καὶ γιατί, σὲ παρακαλῶ, ἀπαντάει ὁ Λιγνός, ἕτοιμος ν' ἁπλώσῃ τὸ ζωνάρι του γιὰ καυγά;

— Γιατί, γιατί. Γιατὶ στὴν κάθε δύσκολη περίστασι δὲν κάνεις ἄλλο παρὰ νὰ μυξοκλαῖς σὰν γυναικοῦλα. Δρᾶσις, φίλε μου, δρᾶσις, στὴ φουρτοῦνα φαίνεται ὁ καλὸς καραβοκύρης.

— Ἂν εἶμαι ἐγὼ ἠλίθιος, ἐσὺ ξέρεις τί εἶσαι; λογάς! Ὅλο λόγια παχυά... κι' ἀπὸ μέσα κούφια. Ὅλο φούρνους μὲ καρβέλια, καὶ λόρδα κι' ἅγιος ὁ Θεός! Δὲ μοῦ λὲς σὲ παρακαλῶ, ἐσὺ ὁ περίφημος καραβοκύρης, πῶς θὰ μανουβράρῃς τώρα;

— Πᾶρτον δίπλα Λιγνέ, κι' αὔριο τὸ πρωῒ τὰ λέμε.

Ὁ Λιγνὸς κούνησε τ' αὐτιά του εἰς ἔνδειξιν ἀποδοκιμασίας καὶ μὴ ἔχοντας τίποτα ἄλλο νὰ κάμῃ παρεδόθηκε στὰς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως.

Ἕνα γερὸ σκούντημα τὸν ξύπνησε τὸ ἄλλο πρωΐ.

— Σήκω, τοῦ λέει ὁ Χοντρός, ξημέρωσε καὶ πρέπει νὰ εἴμαστε ἕτοιμοι σὰν ἔρθουν νὰ μᾶς παραλάβουν.

— Ὥστε ἔτσι, αὐτὰ ἦταν τὰ περίφημα σχέδιά σου, λέει ὁ Λιγνός, ἀνοίγοντας ἕνα στόμα σὰν πηγάδι; Καλλίτερα νὰ μ' ἄφηνες νὰ κοιμηθῶ λιγάκι ἀκόμη.

— Ἔλα, ἔλα μὴ σαχλαμαρίζεις καὶ σὲ καμμιὰ ὥρα τὰ ξαναλέμε. Δὲν φαντάζεσαι βέβαια νὰ ἤρθαμε ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ γιὰ νὰ μᾶς κάνουν καλὰ οἱ Ρωμηοί!

Δὲν εἶχε προφθάσει ὁ Χοντρὸς νὰ τελειώσῃ τὴν κουβέντα του, καὶ τὸ κλειδὶ ἔτριξε μέσα στὴν κλειδαρότρυπα. Ἡ πόρτα ἄνοιξε, κι' ἕνας πολιτσιμᾶνος ἔκαμε τὴν ἐμφάνισί του.

— Ἕτοιμοι εἶσθε τοὺς λέει ἐλάτε ξεκινάμε γιὰ τὸν Πειραιᾶ.

Ὁ Λιγνὸς ἀπ' ὅλα αὐτὰ μόνον τὴ λέξι, Πειραιᾶ, συγκράτησε κι' ἔσπευσε νὰ ρίξῃ ἕνα λοξὸ βλέμμα στὸν Χοντρὸ σὰν νὰ τοῦ ἔλεγε, «ἐδῶ νὰ δοῦμε τώρα τί θὰ κάνῃς».

Ὁ Χοντρὸς ὅμως δὲν φάνηκε διόλου νὰ συγκινήθηκε.

— Πέρνα μπρός, λέει τοῦ Λιγνοῦ καὶ πρόσεχε νὰ μὴ δείξῃς πάλι τὴν κουταμάρα σου, ὅτι θὰ κάνω ἐγὼ θὰ κάνῃς καὶ σύ.

Σὲ λίγο διέσχιζαν τὴν ὁδὸν Πατησίων μὲ τὸν πολιτσιμᾶνο στὸ πλάϊ τους καὶ φθάσανε στὴν Ὁμόνοια.

Ὁ Χοντρὸς εἶχε ὀρθάνοιχτα τὰ μάτια του. Δὲν ἤξερε πῶς θὰ τὰ κατάφερνε, ἕνα μόνο ἤξερε πῶς στὸν Πειραιᾶ δὲν θὰ κατέβαινε.

Ὁ Πολιτσιμᾶνος στὸ πλάϊ τους βλέποντας πῶς οἱ δύο φιλαράκοι μας τὸν ἀκολουθοῦσαν σὰν ἀρνάκια, ἦταν βέβαιος πῶς δὲν εἶχε τίποτα νὰ φοβηθῇ ἀπ' αὐτούς.

Ἐνῶ πήγαιναν ν' ἀνεβοῦν στὴν πλατεία γιὰ νὰ κατέβουν ἔπειτα στὸν ὑπόγειο σταθμό, ἐρχότανε τὸ 7, ποὺ κάνοντας τὸν γῦρο τῆς πλατείας τραβάει ἔπειτα γιὰ τοὺς Ἀμπελοκήπους.

Ὁ ἀστυνομικὸς νομίζοντας πῶς πρόφθαιναν νὰ περάσουν, περνάει πρῶτος, τὸ τραμ ἔφθανε ἐκείνη τὴν ὥρα, ὁ Χοντρὸς καὶ ὁ Λιγνὸς διστάζουν γιὰ μιὰ στιγμή, τὸ τραμ βρίσκεται ἔξαφνα μεταξύ τους, κι' ὅταν περνάει πιά, ὁ πολιτσιμᾶνος, κυττάζει τριγύρω του... οὔτε Χοντρὸς οὔτε Λιγνός.

Τὶ εἶχε συμβῇ; Ἀπλούστατα τὸ 7 κάνοντας τὸν γῦρο τῆς πλατείας δὲν ἀναπτύσσει βέβαια μεγάλη ταχύτητα καὶ ὁ Χοντρὸς μὲ τὸν Λιγνὸ μιὰ καὶ δυὸ βρίσκονται μέσα.

Κυττάζονται σὰν σαστισμένοι μὲ τὸ κατόρθωμά τους, καὶ ὁ Λιγνὸς ποὺ εἴτε τὴν χαρὰ εἴτε τὴν λύπη τὴν ἐκφράζει μὲ τὸν ἴδιο τρόπο κουνάει πάλι τ' αὐτιά του, ἐνῶ χαμογελῶντας μὲ τὸ ἠλίθιο ὕφος του ἀνοίγει ἕνα στόμα ποὺ κοντεύει νὰ κάμῃ σύγκρουσι μὲ τ' αὐτιά του.

Ὁ Χοντρὸς τοῦ κλείνει τὸ μάτι, σὰν νὰ τοῦ λέῃ:

— Βλέπεις τα, ἄλλη φορὰ μὴν πιστεύεις σὲ μένα. Καὶ τώρα πρὸ πάντων σοβαρότης, τοῦ τονίζει μεγολοφώνως καὶ σὲ λίγο θὰ γλεντᾶμε.

Πράγματι ὅταν φθάνουν ἔξω ἀπὸ τὸ Πολιτικὸ Νοσοκομεῖο, κατεβαίνουν, ἀφοῦ φυσικὰ ἐπλήρωσαν τὸ εἰσιτήριό τους καὶ βλέποντας ἕνα σωρὸ αὐτοκίνητα νὰ σταθμεύουν ἐκεῖ μὲ νοήματα ρωτοῦνε γιὰ ποῦ πηγαίνουν.

Ὁ εἰσπράκτωρ βλέποντας πῶς δὲν καταλαβαίνουν σκρὰ ἑλληνικά, τοὺς ἐξηγεῖ μὲ ἐκφραστικὲς χειρονομίες, πῶς πρόκειται γιὰ κολύμπι.

Δὲν θέλανε περισσότερο, σὲ λίγο βρίσκονται ἐγκατεστημένοι, μέσα σ' ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα αὐτοκίνητα τῆς Γλυφάδας καὶ σὰν λόρδοι ταξειδεύουνε γιὰ τὸ παραθαλάσσιο.

— Κύτταξε, κύτταξε, Λιγνέ, καλὲ αὐτὴ εἶναι μεγαλούπολις!

—Καὶ σὰν σκέπτομαι πῶς παρ' ὀλίγο νὰ φύγουμε χωρὶς νὰ τὴν δοῦμε!

— Κίνησις, μιὰ φορά, κόσμος, φασαρία, κι' ἔπειτα σοῦ λένε πῶς μόνο στὴν Ἀμερικὴ τὰ βλέπει κανεὶς αὐτά... Σοῦ ἔχουν ἕνα ἐγωϊσμὸ αὐτοὶ οἱ συμπατριῶτες μας!

Κι' ἐνῶ ὁ Λιγνὸς σαστισμένος κύτταζε τριγύρω του, ἐνῶ τὸ αὐτοκίνητο ἀναπτύσσει ὅλη του τὴν ταχύτητα ἔξαφνα λέει τοῦ Χοντροῦ:

— Βρὲ Χοντρέ, πᾶμε γιὰ μπάνιο, ἄμ κοστοῦμι ποὺ δὲν ἔχουμε;

— Σοῦ εἶπα, μὴ χάνεσαι ποτὲ σὰν εἶσαι μαζύ μου, θὰ βρεθῇ κι' αὐτό.

Πράγματι σὲ λίγο τὸ αὐτοκίνητο διασχίζοντας τὸ Παληὸ Φάληρο, τὸ Ἔντεν, τὸ Καλαμάκι, τὸν Ἅγιο Κοσμᾶ, φθάνει τέλος στὴν Γλυφάδα.

Ὁ Χοντρὸς καὶ ὁ Λιγνὸς ἐπισημότατα κατεβαίνουν πληρώνουν τὰ διόδια τῶν λουτρῶν κι' ἐνῷ διάφοροι περίεργοι τοὺς κυττάζουν μὲ κατάπληξι, γιατὶ κάτι τοὺς θυμίζουν, καὶ δὲν μποροῦν ἀκριβῶς, νὰ βροῦνε τί, οἱ δύο φίλοι μας προχωροῦν πρὸς τὴν «Πλάζ».

— Τὶ σοῦ θυμίζει βρὲ Χοντρὲ ἐδῶ πέρα, ρωτάει ὁ Λιγνός.

— Τί μοῦ θυμίζει;

— Ἔ καϋμένε! τὸ Λίντο!

— Τὸ Λίντο; Καὶ πότε πῆγες ἐσὺ στὸ Λίντο;

— Κουτὸς ποὺ εἶσαι, δὲν πῆγα βέβαια στὸ πραγματικό, μὰ δὲ θυμᾶσαι ποὺ στὸ Χόλυγουντ γυρίσαμε μιὰ ταινία ποὺ παρίστανε τὸ Λίντο;

— Νὰ τὸ χαίρεσαι ἐκεῖνο τὸ Λίντο, ἕνα μπάνιο γιὰ θάλασσα, καὶ κουρελόπανα γιὰ οὐρανός. Κύττα δῶ, ὀμορφιά, θάλασσα πραγματική, κύμματα πραγματικά, οὐρανός· ποὺ ὅσο κι' ἂν ἀνεβῆς σὲ καρέκλες δὲν τὸν φθάνεις, μπά, μπά, κύττα ἐκεῖ κάτω καὶ δυὸ σωληνάρια Κολυνὸς γιὰ νὰ πλύνωμε τὰ δόντια μας.

— Ἔ καϋμένε Χοντρέ, αὐτὴ τὴ φορὰ τὴν ἔπαθες, σωληνάρια πραγματικὰ εἶναι αὐτὰ ἢ ρεκλάμα;

Ὁ Χοντρὸς ποὺ δὲν τοῦ ἀρέσει νὰ τὸν τσακώνουν σὲ σφᾶλμα ἀλλάζει κουβέντα.

Μὰ ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Γλυφάδα ἔχει ἀναστατωθῆ.

Μιὰ λουομένη Ἀτθὶς εἶχε ἀναγνωρίσει τοὺς χαϊδεμένους τῆς ὀθόνης, τὸν Χοντρὸ καὶ τὸν Λιγνό, ἡ εἴδησις διαδόθηκε σὰν ἀστραπὴ καὶ σὲ λίγο οἱ δυὸ ἀχώριστοι φίλοι εἶχαν γίνη τὸ κέντρον τῆς παραθαλασσίας συγκεντρώσεως.

Ἀπὸ καταδιωκόμενοι τῆς ἀστυνομίας μεταβάλλονται διὰ μιᾶς σὲ ἀνθρώπους τῆς ἡμέρας. Δὲν ξέρει ποιὸς νὰ τοὺς πρωτοδανείσει κουστούμια γιὰ τὸ μπάνιο τους, ποιὸς νὰ τοὺς πρωτοκαλέση στὴν καμπίνα του, στὸ τραπέζι του. Φυσικὰ οἱ δυό μας φίλοι ἐπωφελοῦνται ἀπ' ὅλα, κολυμβοῦν, κάνουν ἡλιοθεραπεία, καλοτρῶνε, χορεύουν καὶ σὰν τέλειοι κύριοι τοῦ κόσμου, ἀποτείνουν καὶ στὸν καθένα ἕνα καλὸ λόγο.

Κάθε τόσο ὁ Χοντρὸς ὅταν βλέπει πὼς οἱ ἄλλοι δὲν τὸν κυττάζουν δίνει κι' ἕνα σκούντημα στὸν Λιγνό:

— Ἀνόητε, τὶ σοῦ ἔλεγα, αὐτὸ θὰ πῆ νὰ μὴ τὰ χάνης.

Ὁ Λιγνὸς ἀρκεῖται στὸ ν' ἀνοιγοκλείνει τὰ μάτια του, γιατὶ ἀπ' τὴ χαρά του κοντεύει νὰ χάση τὴ μιλιά του.

Κι' ὅταν τὸ βράδυ πιὰ ἕνας εὐγενέστατος Ἀθηναῖος τοὺς προτείνει νὰ τοὺς μεταφέρη στὴν Ἀθήνα μὲ τὸ αὐτοκίνητό του, ὁ Χοντρὸς καὶ ὁ Λιγνὸς ἀναγκάζονται νὰ ὁμολογήσουν ὁ ἕνας στὸν ἄλλον, ὅτι θὰ διακυρήξουν στὸν κόσμο ὅλο πὼς πιὸ φιλόξενοι ἄνθρωποι ἀπὸ τοὺς Ρωμηοὺς δὲν ὑπάρχουν.

Ἡ Λέαινα καὶ τὸ σκυλάκι

Πολλὰ λεοντάρια δὲν γνώρισαν ποτὲ τὸ δάσος, γιατὶ γεννιοῦνται καὶ πεθαίνουν μέσα σὲ ζωολογικοὺς κήπους. Ἂν κρίνωμε δὲ ἀπὸ τὸ πόσα χρόνια ζοῦν δὲν φαίνεται νὰ τὰ βλάπτει καθόλου αὐτὴ ἡ ζωή, Διηγοῦνται γιά μιὰ λέαινα ποὺ εἶχε γεννηθῆ στό Ζωολογικὸ Κῆπο τοῦ Δουβλίνου ὅτι ἔζησε τόσο πολύ, ὥστε εἶχε γεννήσει πενῆντα λεονταράκια. Εἶχε τόσο πολὺ γεράσει ποὺ δὲν μποροῦσε πιά νά κουνηθῆ καὶ μεγάλοι ποντικοὶ ποὺ καταλάβαιναν πὼς δὲν εἶχε δύναμι νά τοὺς πειράξη ἐτρύπωναν στὸ κλουβί της καὶ τῆς ἐδάγκαναν τά πόδια.

Ἡ δύστυχη ἡ λέαινα ζοῦσε μιὰ ζωὴ δυστυχισμένη, τόσο ποὺ οἱ φύλακες τὴν λυπήθηκαν καὶ τῆς ἔβαλαν στὸ κλουβί της ἕνα σκυλὶ ἀπ'αὐτά ποὺ κηνυγοῦν τοὺς ποντικούς.

Ἡ λέαινα μόλις εἶδε τὸ σκυλάκι ἔκαμε νά τὸ ἁρπάξη, μά τὸ σκυλάκι χωρὶς νά δώση προσχὴ ὥρμησε σὲ μιά γωνιά ποὺ ἦταν ἕνας ποντικὸς καὶ τὸν ἔπνιξε ἀδιαφορῶντας ἂν θά τὸν ἔτρωγε ἡ λέαινα.

Τότε ἡ γρηὰ λέαινα κατάλαβε πὼς δὲν τῆς εἶχαν φέρει μέσα στὸ κλουβί της τὸ σκυλάκι γιὰ νὰ τὴν τυραννῆ, ἀλλὰ γιά νά τὴν ὑπερασπίζεται καὶ ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα λέαινα καὶ σκυλάκι γινῆκαν φίλοι.

Ζοῦσαν μαζὺ ἀγαπημένοι καὶ κανένας ποντικὸς δὲν ἐτολμοῦσε πιὰ νὰ μπῆ στὸ κλουβὶ τῆς λέαινας. Ἔτσι τελείωσε τὴ ζωή της ἥσυχη κοντά στὸ ἀγαπημένο της σκυλάκι.

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΜΑΣ

Τὸ σκυλάκι τῆς Πολωνέζας

Ἕνας κουρελιάρης, ἀξύριστος καὶ βρωμερὸς μὲ παρουσιαστικὸ ἀλήτου, ἦλθε νὰ κτυπήση ἕνα πρωῒ τὴν πόρτα ἑνὸς μεγάρου, ὅπου ἐκατοικοῦσε μία Πολωνέζα κόμησσα ποὺ ἀπὸ καιρὸ εἶχε ἐγκατασταθῆ στὸ Παρίσι.

Ζητοῦσε μὲ μεγάλη ἐπιμονὴ νὰ τὴν ἰδῆ. Ὅταν τέλος τὸν ἄφησαν νὰ παρουσιασθῆ μπροστά της ἡ κόμησσα δὲν ἐδυσκολεύθηκε ν' ἀναγνωρίση τὸν ἐπισκέπτη της ποὺ δὲν ἦταν ἄλλος παρὰ ἕνας παληὸς ἁμαξᾶς ποὺ εἶχε ἄλλοτε στὴν Πολωνία. Ἀφοῦ πολέμησε τρία χρόνια, μαζὺ μὲ τοὺς Ρώσσους, αἰχμαλωτίσθηκε ἀπὸ τοὺς Μπολσεβίκους, ποὺ θὰ τὸν ἐσκότωναν ἂν δὲν κατώρθωνε νὰ δραπετεύση, τώρα εἶχε ἔλθει στὸ Παρίσι γιὰ νὰ τῆς φέρη νέα ἀπὸ τὰ κτήματά της στὴν Πολωνία.

—Κατὰ τὰ ἄλλα,ἐσυνέχισε,δὲν ἔχω τίποτε τὸ σπουδαῖο νὰ σᾶς πῶ, κυρία κόμησσα, δὲν συνέβη τίποτε τὸ ἐξαιρετικὸ ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἐφύγατε...ἡσυχία, τάξις, ἀσφάλεια...ναί...ἄ! κάτι ξέχασα: Τὸ σκυλάκι σας ψόφησε.

— Τί μοῦ λὲς Λαντιὸλ. Ἄ; Τὸ ἀγαπημένο μου σκυλάκι;... ἡ Λουλούκα μου, ποὺ τόσο τὴν ἀγαποῦσα. . Καὶ ἀπὸ τὶ ψόφησε τὸ χρυσούλη μου;

— Εἶχε φάει καμμένο ἄλογο... ὅπως μᾶς εἶπεν ὁ κτηνίατρος καὶ ἔπαθε ἀπὸ δηλητηρίασι.

— Ἔφαγε καμμένο ἄλογο;

— Ναί, πιάσανε φωτιὰ οἱ σταῦλοι τοῦ μεγάρου καὶ μαζὺ καήκανε καὶ τὰ ἄλογα.

— Πυρκαϊά!... Μὰ πῶς ἔγινε;

— Ἡ φωτιὰ τοῦ μεγάρου μεταδόθηκε στοὺς σταύλους...πυροσβέστες δὲν ὑπῆρχαν... λοιπόν..

— Ὥστε κάηκε καὶ τὸ μέγαρο; Ὤ! αὐτοὶ οἱ ἄθλιοι Μπολσεβίκοι!

— Γιὰ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, κυρία κόμησσα, οἱ μπολσεβῖκοι δὲν ἔφταιξαν σὲ τίποτα, ἡ φωτιὰ ἔπιασε μόνη της... ἐντελῶς τυχαῖα... Ἡ λαμπάδα ποὺ ἦταν στὸ φέρετρο τῆς μητέρας σας ἔπεσε κάτω, σὲ μιὰ στιγμὴ πιάσανε φωτιὰ οἱ κουρτῖνες καί...

— Πῶς; Πέθανε λοιπὸν ἡ μητέρα μου; ἡ δυστυχισμένη μου μητροῦλα...

— Ναί, ἡ μητέρα τῆς κυρίας κομήσσης, πέθανε ἀπὸ τὴν λύπη της ὅταν ἔμαθε πῶς ἡ κόρη σας, ἡ ἔγγονή, της δηλαδὴ, εἶχε φύγει μὲ ἕναν παληὸ-κοζάκρ. Ἔπειτα ἦλθαν οἱ μπολσεβῖκοι πήρανε τὰ κτήματα...ἐμένα μὲ πιάσανε αἰχμάλωτο ὅπως σᾶς εἶπα καί...

— Ἡ κόμησσα εἶχε, ἐν τῷ μεταξύ λιποθυμήσει. Ὅταν συνῆλθε ἔπειτα ἀπὸ λιγάκι, ἄκουσε τὸν πιστό της ἁμαξᾶ, ποὺ δὲν εἶχε παύσει σὲ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα νὰ τῆς διηγεῖται νέες καταστροφὲς τελειώνοντας κάθε φορὰ μὲ τὴ φράσι:

«Κατὰ τὰ ἄλλα, κυ ία κόμησσα, ὅλα εἶναι καλά, ἡσυχία, τάξις, ἀσφάλεια».

Μετάφρασις ἀπὸ τὸ Γαλλικὸ

ΔΙΑΝΑ

Αἴγινα 18 Ἰουλίου 1933

Ἀνέκδοτα

Κάποτε συζητοῦσαν ἕνας ἠλεκτρολόγος, κι' ἕνας γεωμέτρης.

Ἐκείνη τὴν ὥρα ἔτυχε νὰ περάση ἕνας πολὺ ψηλὸς καὶ ἀδύνατος ἄνθρωπος:

—Κύτταξε, λέγει ὁ γεωμέτρης σὰν εὐθύγραμμο τμῆμα δὲν εἶναι αὐτός;

—Καλὲ τὶ λές, σὰν τηλεγραφόξυλο, ἀπαντᾶ ὁ ἠλεκτρολόγος.

Ὡρολογόπουλος

***

Ὁ αὐτοκράτωρ Δομιτιανὸς ἐκλείνετο πολλὲς φορὲς στὰ διαμερίσματά του κι' ἐδιασκέδαζε νὰ πιάνη μυῖγες.

Μιὰ μέρα ἕνας αὐλικὸς ρώτησε τὸν Ἰούλιο Κρίσπο ἂν ὁ αὐτοκράτωρ ἦτο μόνος.

—Ὄχι, ἀπήντησε ἐκεῖνος, εἶναι μαζὺ μὲ μιὰ μυῖγα.

Ἡ ἀπάντησις αὐτὴ τοῦ ἐστοίχισε τὴν ζωή.

Μελαχροινὸς Ἱππότης

Μιὰ ἐκδρομὴ στὴν Ἀγιάσσο

Ἦταν ἡ παραμονὴ τοῦ δεκαπενταύγουστου πέρισυ τὸ καλοκαῖρι.

Ὁ κόσμος ὅλος βρισκόταν σὲ κίνησι καὶ ὅπως ὅλοι ἔτοι κι' ἐμεῖς ἑτοιμαζόμαστε νὰ ξεκινήσωμε γιὰ τὴν Ἀγιάσσο, ποὺ βρίσκεται σὲ ἀρκετὴ ἀπόστασι ἀπὸ τὴν Μυτιλήνη.

Ἐκεῖ, στὴν ἐκκλησία τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, βρίσκεται ἡ θαυματουργὴ εἰκονα τῆς Παναγίας.

Ἡ παρέα μας ἀπαρτιζόταν ἀπὸ τὸν Στράτο, τὸν Μανώλη κι' ἐμένα. Οἱ γονεῖς μας μᾶς εἶχαν ἐπιτρέψει νὰ ξεκινήσουμε ἔτσι μόνοι μας, ἀφοῦ τοὺς δώσαμε τὸ λόγο μας πὼς θὰ φερόμεθα σὰν μεγάλα παιδιά.

Συναντηθήκαμε στὰς 8 1)2 τὸ πρωῒ στὸ καφενέδακι ποὺ βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, καὶ ξεκινήσαμε, χαρούμενοι μὲ τὰ σακκίδια μας στὴν πλάτη.

Στὴν ἀρχὴ ἦταν ἀρκετὴ ἀνηφοριά, μὰ ἔπειτα ἀπὸ καμμιὰ ὥρα δρόμο ἄρχιζε κατήφορος καὶ μπροστά μας ἁπλωνόταν μιὰ λαγκαδιὰ κατάφυτη ἀπὸ ἐλῆες.

Εἴχαμε ἀρχίσει νὰ διψᾶμε, καὶ μὲ χαρὰ μας εἴδαμε σὲ λίγο ἕνα ποταμάκι νὰ κυλάη ἀνάμεσα στοὺς θάμνους.

Σὰν ὅμως ἐγὼ πρότεινα νὰ πιοῦμε ἀπ' αὐτὸ τὸ νερό, ὁ Μανώλης ποὺ ἦταν ὁ μεγαλείτερος καὶ γι' αὐτὸ κι' ὁ πιὸ λογικὸς μᾶς ἀπέτρεψε λέγοντας πὼς δὲν ξέραμε ἂν τὸ νερὸ ἦταν καθαρὸ.

Τί νὰ κάνουμε, ἔπρεπε νὰ συγκρατήσωμε τὴ δίψα μας, καὶ τὸ κατωρθώσαμε ἕως ὅτου τὸ μεσημέρι φθάσαμε σὲ μιὰ ὡραιοτάτη τοποθεσία ὅπου ἕνα φιλόξενο καφενεδάκι μᾶς ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ ξεκουραστοῦμε καὶ πιοῦμε ὅσο νερὸ θέλαμε.

Κόσμος πολὺς ἦταν ἐκεῖ, προσκυνηταὶ κι' αὐτοὶ σὰν κι' ἐμᾶς, ποὺ ξαποστάζανε πρὶν ξαναρχίσουν τὸ δρόμο, ἐνῶ τἄλογα τους δεμένα γύρω στὰ δένδρα βόσκανε τὸ χορτάρι κι' ἔδιδαν τὴν ἐντύπωσι σὰν νὰ ἐπρόκειτο γιὰ σωστὸ καραβάνι.

Σὲ λίγο ξεκινήσαμε πάλι. Ἡ παρέα μας τώρα εἶχε αὐξηθῆ, γιατὶ δυὸ ἄλλα παιδιά, φίλοι τοῦ Μανώλη ἐνώθηκαν μὲ μᾶς.

Περπατούσαμε σιγά, γιατὶ εἴχαμε ἀρκετὸ δρόμο ἀκόμη καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ κουρασθοῦμε πρὶν προφθάσουμε νὰ φθάσωμε στὴν Ἀγιάσσο.

Ὁ Μανώλης γιὰ νὰ μᾶς ξεκουράζη ἔβγαζε κάθε τόσο τὴ φυσαρμόνικα του καὶ μᾶς ἔπαιζε κάποιο τραγοῦδι ποὺ μουρμουριστὰ τὸ λέγαμε κι' ἐμεῖς.

Καὶ ὅλο προχωρούσαμε ὥσπου σὲ λίγο τὸ σούρουπο ἄρχισε ν' ἀπλώνεται καὶ τὸ φεγγάρι ξεπρόβαλε πίσω ἀπὸ κάτι πανύψηλα κυπαρίσια ποὺ φαινόνταν ἐκεῖ κάτω σᾶν οἱ κορυφές τους ν'ἀγγίζαν τὸν οὐρανό.

Ἡ νύχτα εἶχε ἀρκετὰ προχωρήση ὅταν φθάσαμε στὴν Καρύνη σὲ μιὰ τοποθεσία περίφημη γιὰ τὰ πλατάνια της. Ξεκουρασθήκαμε λίγο καὶ πήραμε πάλι τὸ δρόμο, ἐνῶ τὸ φεγγάρι μεσουρανίζοντας πιὰ μᾶς ἀκολουθοῦσε σὰν ἕνα πελώριο χρυσαφένιο φανάρι.

Ἡ νύχτα ἦταν μαγευτική. ἡσυχία ἀπέραντη καὶ μόνον ἀκουγόνταν κάθε τόσο οἱ κουβέντες καὶ τὰ γέλια ἀπὸ ἄλλες παρέες ποὺ ἀκολουθοῦσαν κι' αὐτὲς τὸν ἴδιο δρόμο μ' ἐμᾶς.

Κι' ὅταν μὲ τὴν πρώτη ἀχνάδα ποὺ ἀπλώνει τὸ ξημέρωμα ρίξαμε τὸ βλέμμα μπροστά μας, εἴδαμε ν' ἀπλώνεται λίγο μακρύτερα τὸ πανόραμα τῆς Ἀγιάσσου καὶ στὸ βάθος προεξέχοντας ἡ Ἐκκλησία τῆς Παναγίας ποὺ σὲ λίγο θὰ μᾶς δεχόταν ἀποσταμένους γιὰ νὰ προσκυνήσουμε τὴ χάρι της.

Δ. Χαραλαμπίδης

Ἐημερώματα

Ὅλη ἡ φύσις κοιμᾶται καὶ μόνο τ' ἀστέρια, τὰ ἀκοίμητα αὐτὰ καντήλια, ρίχνουν τὸ ἀδύνατο τους φῶς στὴ γῆ. Κάπου-κάπου κανένα λάλημα πετεινοῦ διακόπτει τὴν σιωπή.

Ἡ ὥρα περνᾶ κι' ἐγὼ ξαπλωμένος στὸ κρεββάτι μου δὲν μπορῶ νὰ κλείσω μάτι. Γυρνῶ ἀπ' ἐδῶ, γυρνῶ ἀπ' ἐκεῖ, μὰ τοῦ κάκου. Τέλος σηκώνομαι καὶ κάθομαι στὸ μπαλκόνι τοῦ σπιτιοῦ μου.

Ἔξαφνα ἀκούω ἤχους τροχῶν κάρρου. Τότε θυμήθηκα, πὼς ἡ ἡμέρα ποὺ ξημέρωνε ἦταν Τετάρτη καὶ κάθε Τετάρτη οἱ κάτοικοι τῶν περιχώρων ἔρχονται στὴ Λάρισα γιὰ τὴν ἑβδομαδιαία ἀγορά. Σὲ λίγο ἀκούω ἄλλα κάρρα καὶ σὲ μισὴ ὥρα ἡ ἑβδομαδιαία ἀγορὰ ἦταν γεμάτη. Κεράσια, βερύκοκκα, βύσινα, καὶ διάφορα ἄλλα φροῦτα καὶ λαχανικὰ εἶχαν ἁπλωθῆ γιὰ πούλημα.

Εἶχε ξημερώσει κι' ἐγὼ μὲ τὸν πατέρα μου ξεκινήσαμε γιὰ νὰ ψωνίσωμε τὰ λαχανικὰ καὶ τὰ φροῦτα τῆς ἑβδομάδος.

Λάρισσα 27]6]33

Ν. Ὡρολογόπουλος

Παιδιάστικες ἀωορίες.

Ἔ μπαμπᾶ, ἀπὸ τὸ χαλάζι φτιάνουν τὸ ἀλάτι ;

* * *

Ὁ Μπαμπᾶς στὸν Τάκη ποὺ κοιμάται:

—Τάκη ! σήκω !

Ὁ Τάκης πετάγεται χαρούμενος.

—Ποὺ εἶναιτὸ σῦκο

***

Διδάσκαλος πρὸς τὸν ἀφηρημένο Τάκη:

—Τὶ καλὰ μᾶς παρέχει ἡ γεωργία Τάκη ;

—Ἡ Γεωργία κύριε καθηγητά, σαρώνει πλένει τὰ πιάτα καὶ φροντίζει ὅλο τὸ σπίτι.

***

Εἰς τὸ μάθημα τῶν Ἑλληνικῶν:

Καθηγητής.—Τὸ Ὁμηρικὸ ζήτημα εἶναι ἕνα πολὺ σπουδαῖον πρόβλημα ποὺ μένει ἄλυτο.

Μαθητής.—Καὶ γιατὶ κύριε καθηγητὰ δὲν τὸ λύνουν διάτῶν ἐξισώσεων ποὺ λύονται ὅλα τὰ προβλήματα ;

Κωνστ. Π. Μαλακούτης

Παιδικὸ γέλιο

Στὸ σχολεῖο ὁ δάσκαλος ἐξηγεῖ πῶς σχηματίζεται ρεῦμα, ἔπειτα δὲ ρωτᾶ τὸν Τοτό :

—Γιὰ πές μου, ἂν ἀνοίξω αὐτὸ τὸ παράθυρο ποὺ εἶναι ἀπέναντι στὴν πόρτα, τὶ θὰ γίνη ;

Καὶ ὁ Τοτὸς θριαμβευτικά :

—Θὰδοῦμε τὸ ἀντικρυνὸ σπίτι!

Μελαχροινὸς Ἱππότης

Η ΣΤΗΛΗ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

(Ὁ νεαρὸς ἀναγνώστης μας Ν. Ὡρολογόπουλος πρῶτος ἐγκαινιάζει τὴν στήλη μας τῶν Καλῶν Πράξεων μὲ τὴν διήγησι ποῦ μᾶς κάνει πάρα κάτω.

Τὸ γεροντάκι καὶ οἱ δύο φίλοι

Περπατοῦσε ἀργὰ μὲ βῆμα τρεμουλιαστό. Ἦταν ἕνα ἀδύνατο γεροντάκι ποὖχε περάσει τὰ ἑβδομήντα καὶ τὰ κάτασπρα μαλλιά του μοιάζαν μὲ χιονισμένα φύλλα πεύκου, τὰ πόδια του ἦσαν γυμνὰ καὶ μόνο ἕνα λεπτὸ πουκάμισο σκέπαζε τὸ ἰσχνό του κορμί.

Στὰ τρεμουλιαστά του χέρια κράταγε ἕνα μπαστοῦνι καμωμένο ἀπὸ ἕνα χονδρὸ κλαρὶ κι' ἀπάνω κεῖ στηριζόταν καὶ περπατοῦσε.

Πήγαινε σὲ κάποιο πλούσιο κτῆμα ποὺ θἄπιανε δουλειὰ ὅταν βρίσκεται ξαφνικὰ μπρὸς σ' ἕνα ποτάμι, τὸν Πηνειό. Γιὰ νὰ περάση πρέπει νὰ πληρώση διόδια καὶ τὸ γεροντάκι ψάχνει τὶς τσέπες του μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ βρῆ ὅ,τι χρειάζεται, μὰ οὔτε πεντάρα

Τὶ νὰ κάνη ; Ἄλλος τρόπος γιὰ νὰ περάση δὲν ὑπάρχει καὶ τὸ γεροντάκι ἀπελπισμένο κάνει νὰ γυρίση πίσω.

Δυὸ παιδιά, δυὸ ἀχώριστοι φίλοι καὶ φίλοι δικοί μου εἶχαν παρακολουθήσει ἀπὸ μακρὺ τὴ σκηνή, εἶχαν καταλάβει πὼς τὸ γεροντάκι δὲν εἶχε λεπτὰ καὶ ἡ ἴδια σκέψις πέρασε ἀμέσως ἀπὸ τὸ μυαλό τους : Ἂν τοῦ ἔδιδαν τὰ λεπτὰ ποὺ χρειαζόταν γιὰ τὸ πέραμα ; Τρέχουν κοντά τοῦ βγάζουν ἀπό τὴν τσέπη τους τὸ καθένα ὅτι λεπτὰ εἶχαν καὶ τὰ δίνουν στὸ γεροντάκι, ποὺ κυτάζει σαστισμένο.

Ἕνα τρεμουλιαστὸ «εὐχαριστῶ» βγαίνει ἀπὸ τὰ χείλη του καὶ συνοδεύεται ἀπὸ μία εὐχή.

Τὰ παιδιὰ φεύγουν εὐχαριστημένα καὶ ἱκανοποιημένα ποὺ ἔκαναν μιὰ καλὴ πράξι.

Ν. Ὡρολογόπουλος

Ἀθῆναι— Πινδάρου 30. Ὧραι γραφείου 5-8 μ. μ. πλὴν Πέμπτης καὶ Κυριακῆς.

Μεταξύ μας

Ἀγαπητά μου παιδιά !

Τὸ περιοδικό σας καθὼς θὰ διαβάσετε στὴν ἑπομένη σελίδα εἶχε μία ὡραία ἔμπνευσι :

Νὰ προκυρήξη ὡς δεύτερο διαγωνισμὸ χαρᾶς, τὴν ἔκθεσι τῶν ἀπόψεών σας, σχετικῶς μὲ τὸ ἐπάγγελμα ποὺ σκέπτεσθε ν' ἀκολουθήσετε σᾶν μεγαλώσετε.

Τριάντα μεταξὺ τῶν διαγωνιζομένων θὰ κριθοῦν ἄξιοι ἐπαίνου καὶ θὰ ἰδοῦν τὰ γραφόμενά των ἐκδιδόμενα σ' ἕνα μικρὸ τόμο τῆς παιδικῆς μας βιβλιοθήκης.

Θὰ διερωτηθῆτε ὅμως ἴσως τὶ θἆναι ἐκεῖνο ποὺ θὰ κάνη τὸ περιοδικό σας νὰ προτιμήση τὴν ἄποψι ἑνὸς παιδιοῦ ἀπὸ τὴν ἄποψι ἑνὸς ἄλλου ! Ὑπάρχουν μήπως ἐπαγγέλματα, ποὺ θεωρεῖται ἔπαινος νὰ τ' ἀκολουθήση κανεὶς καὶ ἐπαγγέλματα ἄλλα ποὺ εἶναι κατακριτέα ;

Ἀσφαλῶς ὄχι, παιδιά μου.

Ἡ ἐργασία εἶναι πάντα σεβαστὴ καὶ ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἐργάζεται μὲ τὴν καρδιά του στὸ ἕνα ἢ τὸ ἄλλο ἐπάγγελμα, εἶναι πάντα ἄξιος ἐκτιμήσεως, ἀφ' ἑνὸς γιατὶ εἶναι σὲ θέσι νὰ συντηρήση τὸν ἑαυτό του καὶ τὴν οἰκογένειά του, καὶ ἀφ' ἑτέρου γιατὶ ἐργαζόμενος, πάντα κάτι προσφέρει καὶ στὸ σύνολο τοῦ κοινωνικοῦ οἰκοδομήματος.

Δὲν εἶναι λοιπὸν ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἐπαγγέλματος ποὺ θὰ συντελέση στὴν διαλογὴ ποὺ θὰ κάνει τὸ περιοδικό σας, ἀλλὰ οἱ λόγοι μὲ τοὺς ὁποίους θὰ δικαιολογῆτε τὴν προτίμησί σας.

Καὶ θὰ σᾶς ἐξηγήσω ἀμέσως γιατί.

Προωρισμένος νὰ ἐπιτύχη σ' ἕνα ἐπάγγελμα θὰ εἶναι βέβαια ἐκεῖνος ποὺ ξέρει γιατὶ προτιμᾶ αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα ἀπὸ ἕνα ἄλλο, ποιοὶ εἶναι οἱ λόγοι ποὺ τὸν ὠθοῦν ν' ἀφοσιωθῆ σ' αὐτὸ καὶ τὶ ἀτομικὰ ἢ συνολικὰ καλὰ περιμένει ἀπὸ τὸ ἐπάγγελμα αὐτό.

Ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον ὁ καθένας ἀπὸ σᾶς θὰ ὑποστηρίξη τὰς ἀπόψεις του, αὐτὸς θὰ εἶναι ποὺ θὰ κάνει τό περιοδικό σας νὰ σᾶς κρίνη ἄξιους νὰ συγκαταλεχθῆτε στὸ μικρὸ λεύκωμα.

Φυσικὰ στὸν διαγωνισμὸ αὐτὸ μποροῦν νὰ λάβουν μέρος ἀγόρια καὶ κορίτσια, γιατὶ τόσο τὰ μὲν ὅσο καὶ τὰ δὲ εἶναι προωρισμένα μιὰ μέρα νὰ προσφέρουν κάτι στὴν κοινωνία.

Τὸ περιοδικό σας μὲ χαρὰ ἀναμένει τὴν συμμετοχὴ ὅλων τῶν ἀναγνωστῶν του στὸ Διαγωνισμό.

Ἡ φίλη σας

Ἡ ἀλληλογραφία μας

Ἄνναν Στάνη. Σ' ἐγράψαμε συνδρομήτριαν καὶ σοῦ ἐστείλαμε τὸ φύλλον τῆς 10 Ἰουλίου ὡς καὶ τὴν ἀπόδειξιν. Τὸ ψευδώνυμό σου ἐνεκρίθη καὶ περιμένομε νὰ λάβῃς μέρος στὴν κίνησι τοῦ περιοδικοῦ μας.

Ἄγγελον Λέσσιον. Χαιρόμαστε ποὺ σοῦ ἀρέσουν τὰ «Ἑλληνόπουλα» καὶ θὰ προσπαθήσωμε νὰ ἐκτελέσωμε τὴν ἐπιθυμία σου σχετικῶς μὲ τὴ βαρκοῦλα τοῦ μπάνιου.

Πολύκαρπον Χολέβαν. Μᾶς εὐχαριστεῖ ἡ ἀγάπη σου γιὰ τὰ «Ἑλληνόπουλα» ἀλλὰ προσπάθησε νὰ μᾶς στείλης κάτι πιὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴ σελίδα «Συνεργασίας φίλων».

Ν. Ὡρολογόπουλον. Μ' εὐχαρίστησί μας σὲ εἴδαμε νὰ ἐγκαινιάζης τὴ στήλη τῶν «Καλῶν πράξεων» καὶ σὲ συγχαίρομε ποὺ εἶσαι ὁ πρῶτος. Τὸ 8ο φύλλο δὲν μπορέσαμε νὰ σοῦ τὸ στείλωμε, γιατὶ δὲν εἴχαμε τὴν διεύθυνσί σου. Τώρα ποὺ μᾶς τὴν ἔστειλες σὲ γράφομε ἀπὸ τὸ 9ο φύλλο καὶ σ' εὐχαριστοῦμε ποὺ μᾶς ὑπόσχεσαι νὰ ἐργασθῆς γιὰ τὴν διάδοσι τοῦ περιοδικοῦ μας.

Γ. Κ. Βρεττόν. Σ' ἐγράψαμε συνδρομητή, ἀλλὰ δὲν ἔχεις δίκηο νὰ παραπονεῖσαι, γιατὶ πρέπει νὰ λογαριάσης ὅτι ἔχομε ἔξοδα ἀποστολῆς. Δὲν ἀρκεῖ τὸ πεντάλεπτο γραμματόσημο ποὺ ἀναφέρεις. Θέλομε χαρτὶ γιὰ νὰ τυλίγωμε τὸ φύλλο, κόλλα, διεκπεραιωτὴν γιὰ νὰ κάνη αὐτὴ τὴ δουλειά. Ἄλλως τε ὅλες οἱ συνδρομὲς περιοδικῶν ἔτσι ὑπολογίζονται.

Θεοφ. Κανελῆν. Σᾶς ἀποστείλαμε τὸ φύλλον ποὺ ἐζητήσατε.

Ἐλάβαμε λύσεις καὶ δελτία χαρᾶς τῶν πρώτων 6 φύλλων ἀπὸ τοὺς Γ. Δημητρακόπουλον, Κ. Μαλακούτην, Δ. Παυλίδου, Μ. Γρηγοριάδην.

Ἐλάβαμε λύσεις καὶ δελτία χαρᾶς τοῦ 7ου φύλλου ἀπὸ τοὺς Ν. Ὡρολογόπουλον, Μελλίνα Κούππα, Γ. Πανᾶ, Μ. Γεωργαντᾶ, Γ. Δημητρακόπουλον, Μ. Γρηγοριάδην, Θ. Ἀριστόπουλον, Π. Χολέβαν, Κ. Μαλακούτην, Αἰκ. Σβορώνου.

Ἐνδιαφέρουσα εἰδοποίησις. Ὅσοι ἐγγράφονται συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ μᾶς στέλνουν καθαρογραμμένο τὸ ὄνομά τους καὶ τὴν διεύθυνσί τους. Οἱ δὲ λαμβάνοντες μέρος στὴ «Συνεργασία Φίλων» νὰ στέλνουν τὴν συνεργασία τους γράφοντας στὴ μία μόνον πλευρὰ τοῦ χαρτιοῦ, *ἄλλως δὲν θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν.*

Ἀπὸ τὸν ἕνα στὸν ἄλλο

Ὅροι συμμετοχῆς 1-20 λέξεις δρχ. 8 καὶ γιὰ κάθε ἐπὶ πλέον λέξι 50 λεπτά.

Ἑλληνόπουλα ! Ἀπὸ σήμερα λαμβάνω κι' ἐγὼ μέρος στὴν κίνησι τοῦ περιοδικοῦ μας καὶ παρουσιάζομαι.

Ἱππότης τῶν Ὀνείρων

Μὲ τὴν ἔγκρησι τοῦ ψευδωνύμου μου παρουσιάζομαι.

Ζητῶ ν' ἀλληλογραφῶ μὲ μαθητὴν Γυμνασίου ποὺ μένη στὴν Ἀθήνα ἢ στὸν Πειραιᾶ.

Ἀλήτης Βασιληᾶς

Ἐγκρίσεις ψευδωνύμων

Δικαίωμα ἐγκρίσεως ψευδωνύμου γιὰ ὅλον τὸν χρόνον δρχ. 10. Πλάϊ στὸ ψευδώνυμο γράφεται τὸ ψηφίον α ὅταν πρόκειται γι' ἀγόρια καὶ κ ὅταν πρόκειται γιὰ κορίτσια.

Ἐγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα Κόρη τῶν Ἀνθέων (κ), Βασιλεὺς τῶν Τζαμπατζήδων (α), Ἐλπιδαφόρος Νέος (α), Γίνος Βούγας (α).

ΛΥΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ Α΄ ΤΡΙΜΗΝΟΥ

Φύλλο 1ο

1. Λεξίγριφος: Μετὰ—Βολὴ= Μεταβολὴ

2. Μεταγραμματισμός: Φάρος—Φόρος

3. Κρυπτογραφικό: Ἱερουσαλήμ, Ἕλος, Ράσο, Οὐράλια, Υἱός, Σάμος, Ἄσημος, Λύρα, Ἡλίας, Μηλέα.

4. Γωνία: Μηδία, Νάξος, Μίδας, Μαῦρο, Κριθή, Ἄτλας, Ἥλιος. Καθέτως: Μαδρίτη.

5. Σταυρωτὲς λέξεις: Ὁριζοντίως: Βέλγιον, Σελήνη, Ρωσσία Ἀγαμέμνων, Καθέτως: Ἑλλάς, Σᾶμος, Αἶμος, Σόλων, Πάρνων.

Φύλλο 2ο

6. Κρυπτογραφικό: Θεσσαλονίκη, Ἑλλάς, Σελήνη, Ἀλόνησος, Λάθος, Ὀθέλλος, Νικόλαος, Ἰκόνιον, Κόνικλος, Ἡλίας.

7. Αἴνιγμα: Ἤπειρος-Ἄπειρον.

8. Κρυπτογραφικόν: Ἀλέξανδρος, Λάρναξ, Ἐναλλάξ, Ξένος, Ναός, Δένδρον, Ρόδον, Ὄνος, Σέλας.

9. Φωνηεντόλιπον: Μηδένα πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε.

10. Αἴνιγμα: Βρώμη—Ρώμη.

11 Πυραμίς: Ε. Ἥρα, Αἶμος, Πατήσια, Παράσημο. Καθέτως: Ἐρμῆς.

12. Αἴνιγμα: Ἀνὰ—Παρὰ—Διὰ =Ἀναπαραδιά.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΛΥΣΕΩΝ Β΄. ΤΡΙΜΗΝΟΥ

Δεχόμεθα λύσεις ἕως τὰς 25 Αὐγούστου.

57. Αἴνιγμα

Τὸ πρῶτο μου, μέρος τῆς οἰκίας
Τὸ δεύτερό μου, δεσποινὶς
Καὶ τὰ δύο ἂν ἑνώσης
Νῆσο ἔνδοξο θὰ βρῆς.

Κ. Μαλακούτης

58. Ἐλλιποσύμφωνον

α—εα—α—αι—α—α—εα

Πονηρὴ ἀλεπουδίτσα

59. Γρῖφος

```
τ     κ           σ     τ
τ τ κ κ     σ     σ τ τ
τ ἄς τ κ δ κ ὅλους σ στὰ σ τ ὂν τ
τ τ κ κ     σ     σ τ τ
  τ   κ           σ     τ
      ἀλλοῦ
Θεὸν  Κ
```

Ὠρολογόπουλος

60. Φωνηεντόλιπον

σ — λ μ ν

Ξανθὸς Ἀθηναῖος

61. Πυραμὶς

```
+      =Σύμφωνον
. + .  =Μέρος τοῦ προσώπου
. . + . . =Κράτος Εὐρώπης
. . . + . . . =Ποταμὸς Γαλλίας
```

Καθέτως οἱ σταυροὶ: Κράτος τῆς Ἀσίας.

Β. Ἀλιβέρτης

62. Ἀκροστοιχίς

Τὰ πρῶτα γράμματα τῶν κάτωθι λέξεων σχηματίζουν ἥρωα τοῦ 1821 1. Μέρος τοῦ σώματος 2. Θεά. 3. Θεά. 4. Πόλις τῆς Εὐρώπης. 5. Ἀρχαία Ἑλληνικὴ πόλις. 6. Ἀκρωτήριον. 7. Ἄνθος. 8. Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα. 9. Νῆσος Ἑλλάδος.

Θ. Γεωργιάδης

63 Δικτυωτὸν

```
. . . . . =Χρονικὴ Διαίρεσις
. . .
. . . . . =Θεά
. . .
. . . . . =Ρῆμα
```

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια

Κ. Σαβανῆ

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΑΣ

Ὁ δεύτερος διαγωνισμὸς ποὺ προκυρήσσουμε εἶναι νὰ μᾶς στείλη κάθε παιδὶ γραπτὴ τὴ γνώμη του περὶ τοῦ τὶ ἐπάγγελμα θὰ ἀκολουθήση σὰν μεγαλώση καὶ γιατὶ θ' ἀκολουθήση αὐτὸ καὶ ὄχι ἄλλο.

Ὅποιες γνῶμες κριθοῦν καλλίτερες θὰ δημοσιευθοῦν σ' ἕνα βιβλιαράκι, ποὺ θὰ ἀποτελέση τὸν δεύτερο τόμο τῆς βιβλιοθήκης μας.

Θὰ λάβουν μέρος σ' αὐτὸν τὸν διαγωνισμὸ ὅσοι στείλουν 8 δελτία ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ 9 τοῦ παρόντος τεύχους.